

Svensk utgåva

Lagstiftning

Innehållsförteckning

I Rättsakter vilkas publicering är obligatorisk

.....

II Rättsakter vilkas publicering inte är obligatorisk**Rådet och kommissionen**

98/149/EG, EKSG, Euratom:

★ Rådets och kommissionens beslut av den 26 januari 1998 om ingående av ett partnerskaps- och samarbetsavtal mellan Europeiska gemenskaperna och deras medlemsstater, å ena sidan, och Ukraina, å andra sidan	1
Avtal om partnerskap och samarbete mellan Europeiska gemenskaperna och deras medlemsstater och Ukraina	3
Protokoll om ömsesidigt bistånd mellan administrativa myndigheter i tullfrågor	40
★ Slutakt	43

II

(Rättsakter vilkas publicering inte är obligatorisk)

RÅDET OCH KOMMISSIONEN

RÅDETS OCH KOMMISSIONENS BESLUT

av den 26 januari 1998

om ingående av ett partnerskaps- och samarbetsavtal mellan Europeiska gemenskaperna och deras medlemsstater, å ena sidan, och Ukraina, å andra sidan⁽¹⁾

(98/149/EG, EKSG, Euratom)

EUROPEISKA UNIONENS RÅD,

EUROPEISKA GEMENSKAPERNAS KOMMISSION

HAR FATTAT DETTA BESLUT

med beaktande av Fördraget om upprättandet av Europeiska gemenskapen, särskilt artikel 54.2, artikel 57.2 sista meningen, artikel 66, artikel 73c.2, artikel 75, artikel 84.2, artiklarna 99, 100, 113 och 235 jämförda med artikel 228.2 andra meningen och 228.3 andra stycket i detta,

⁽¹⁾ Detta partnerskaps- och samarbetsavtal med Ukraina undertecknades den 14 juni 1994 av Europeiska gemenskaperna och de dåvarande tolv medlemsstaterna. Med anledning av utvidgningen undertecknades ett tilläggsprotokoll med Ukraina den 10 april 1997 för att göra det möjligt för Österrike, Finland och Sverige att bli parter i avtalet tillsammans med de andra tolv medlemsstaterna och att offentliggöra texten i finsk och svensk språkversion.

Sedan de nödvändiga förfarandena genomförts, beslöt gemenskaperna och deras medlemsstater — i samband med ingäendet av detta partnerskapsavtal — att likaså provisoriskt tillämpa ovan nämnda tilläggsprotokoll i avvaktan på dess ikraftträdande enligt artikel 4 i nämnda protokoll. Den text till partnerskapsavtalet som återfinns i de svenska och finska utgåvorna i EGT är därför den som offentliggjorts i tilläggsprotokollet.

Det partnerskaps- och samarbetsavtal som ingåtts med Ukraina träder i kraft den 1 mars 1998 då parterna har underrättat varandra om att de förfaranden som föreskrivs i artikel 108 andra stycket i avtalet avslutades av parterna den 29 januari 1998.

med beaktande av Fördraget om upprättandet av Europeiska kol- och stålgemenskapen, särskilt artikel 95 i detta.

med beaktande av Fördraget om upprättandet av Europeiska atomenergigemenskapen, särskilt artikel 101 andra stycket i detta,

med beaktande av Europaparlamentets samtycke⁽²⁾,

efter samråd med EKSG:s rådgivande kommitté och med rådets samtycke, och

med beaktande av rådets godkännande i enlighet med artikel 101 i Fördraget om upprättandet av Europeiska atomenergigemenskapen,

med beaktande av följande:

Ingäendet av partnerskaps- och samarbetsavtalet mellan Europeiska gemenskaperna och deras medlemsstater, å ena sidan, och Ukraina, å andra sidan, vilket undertecknades den 14 juni 1994 i Luxemburg, kommer att bidra till att förverkliga Europeiska gemenskapernas mål.

Detta avtal syftar till att stärka de band som knöts särskilt genom avtalet mellan EEG och Euratom och Sovjetunionen om handel och kommersiellt och ekonomiskt samarbete, vilket undertecknades den 18 december 1989 och godkändes genom rådets beslut 90/116/EEG⁽³⁾.

⁽²⁾ EGT C 339, 18.12.1995, s. 42.

⁽³⁾ EGT L 68, 15.3.1990, s. 1.

Vissa skyldigheter, som föreskrivs i partnerskaps- och samarbetsavtalet vid sidan av tillämpningsområdet för gemenskapens handelspolitik, påverkar eller kan påverka den ordning som inrättats genom gemenskapsrättsakter som antagits inom områdena för etableringsrätt, transport och behandling av företag.

Nämnda avtal ålägger Europeiska gemenskapen vissa skyldigheter med avseende på kapitalrörelser och betalningar mellan gemenskapen och Ukraina.

I den mån nämnda avtal för övrigt påverkar rådets direktiv 90/434/EEG av den 23 juli 1990 om ett gemensamt beskattningssystem för fusion, fission, överföring av tillgångar och utbyte av aktier eller andelar som berör bolag i olika medlemsstater⁽¹⁾ och rådets direktiv 90/435/EEG av den 23 juli 1990 om ett gemensamt beskattningssystem för moderbolag och dotterbolag hemmahörande i olika medlemsstater⁽²⁾ som grundar sig på artikel 100 i Fördraget om upprättandet av Europeiska gemenskapen, bör nämnda artikel gälla som rättslig grund.

Vissa bestämmelser i nämnda avtal ålägger gemenskapen skyldigheter med avseende på tillhandahållande av tjänster som går utöver den gränsoverskridande strukturen.

För vissa bestämmelser i nämnda avtal som är avsedda att genomföras av gemenskapen föreskriver inte Fördraget om upprättandet av Europeiska gemenskapen några särskilda befogenheter. Bestämmelserna i artikel 235 i fördraget bör då användas.

HÄRIGENOM FÖRESKRIVS FÖLJANDE.

Artikel 1

Partnerskaps- och samarbetsavtalet mellan Europeiska gemenskaperna och deras medlemsstater, å ena sidan, och Ukraina, å andra sidan, protokollet, förklaringarna och skriftväxlingen godkänns på Europeiska gemenskapens,

Europeiska kol- och stålgemenskapens och Europeiska atomenergigemenskapens vägnar.

Dessa texter bifogas detta beslut.

Artikel 2

1. Den ståndpunkt som gemenskapen intar i rådet och samarbetskommittén skall bestämmas av rådet, på förslag av kommissionen, eller, i förekommande fall, av kommissionen, och skall i varje enskilt fall stå i överensstämmelse med motsvarande bestämmelser i Fördragen om upprättandet av Europeiska gemenskapen, Europeiska kol- och stålgemenskapen och Europeiska atomenergigemenskapen.
2. Rådets ordförande skall, i enlighet med artikel 86 i partnerskaps- och samarbetsavtalet, vara ordförande i samarbetsrådet och skall framföra gemenskapens ståndpunkt⁽³⁾. En företrädare för kommissionen skall vara ordförande i samarbetskommittén i enlighet med dess arbetsordning och framföra gemenskapens ståndpunkt.
3. Beslut om offentliggörande av samarbetsrådets och samarbetskommitténs rekommendationer i Europeiska gemenskapernas officiella tidning skall fattas från fall till fall av rådet respektive kommissionen.

Artikel 3

Rådets ordförande skall på Europeiska gemenskapens vägnar göra den anmälan som avses i artikel 108 i avtalet. Kommissionens ordförande skall göra samma anmälan på Europeiska kol- och stålgemenskapens och Europeiska atomenergigemenskapens vägnar.

Utfärdat i Bryssel den 26 januari 1998.

På kommissionens vägnar
J. SANTER
Ordförande

På rådets vägnar
R. COOK
Ordförande

⁽¹⁾ EGT L 225, 20.8.1990, s. 1.

⁽²⁾ EGT L 225, 20.8.1990, s. 6.

⁽³⁾ Dagen för protokollets ikraftträdande skall genom rådets generalsekreterares försorg offentliggöras i Europeiska gemenskapernas officiella tidning.

AVTAL OM PARTNERSKAP OCH SAMARBETE

mellan Europeiska gemenskaperna och deras medlemsstater och Ukraina

AVTAL OM PARTNERSKAP OCH SAMARBETE

som upprättar ett partnerskap mellan Europeiska gemenskaperna och deras medlemsstater, å ena sidan, och Ukraina, å andra sidan

KONUNGARIKET BELGIEN,

KONUNGARIKET DANMARK,

FÖRBUNDSREPUBLIKEN TYSKLAND,

HELLENSKA REPUBLIKEN,

KONUNGARIKET SPANIEN,

FRANSKA REPUBLIKEN,

IRLAND,

ITALIENSKA REPUBLIKEN,

STORHERTIGDÖMET LUXEMBURG,

KONUNGARIKET NEDERLÄNDRNA,

PORTUGISISKA REPUBLIKEN,

FÖRENADE KONUNGARIKET STORBRITANNIEN OCH NORDIRLAND,

avtalsslutande parter i Fördraget om upprättandet av Europeiska gemenskapen, Fördraget om upprättandet av Europeiska kol- och stålgemenskapen och Fördraget om upprättandet av Europeiska atomenergigemenskapen,

nedan kallade medlemsstaterna, och

EUROPEISKA GEMENSKAPEN, EUROPEISKA KOL- OCH STÅLGEMENSKAPEN OCH EUROPEISKA ATOMENERGIGEMENSKAPEN,

nedan kallade gemenskapen,

å ena sidan,

och UKRAINA,

å andra sidan,

SOM BEAKTAR parternas önskan att upprätta nära förbindelser grundade på de existerande historiska banden emellan dem,

SOM BEAKTAR betydelsen av att utveckla samarbetsförbindelser mellan gemenskapen, dess medlemsstater och Ukraina, samt deras gemensamma värderingar,

SOM INSER att gemenskapen och Ukraina önskar att stärka dessa band och upprätta ett partnerskap och ett samarbete som skulle stärka och utvidga de förbindelser som tidigare upprättats mellan dem, särskilt genom avtalet mellan Europeiska ekonomiska gemenskapen och Europeiska atomenergigemenskapen och Socialistiska rådsrepublikernas union om handel och kommersiellt och ekonomiskt samarbete, som undertecknades den 18 december 1989,

SOM BEAKTAR gemenskapens och dess medlemsstaters samt Ukrainas åtagande att stärka den politiska och ekonomiska frihet som ligger till grund för partnerskapet,

SOM BEAKTAR parternas åtagande att främja internationell fred och säkerhet liksom en fredlig lösning på tvister och att samarbeta i detta syfte inom ramen för Förenta nationerna och Europeiska säkerhets- och samarbetskonferensen,

SOM BEAKTAR gemenskapens, dess medlemsstaters och Ukrainas bestämda åtagande att till fullo genomföra alla de principer och bestämmelser som ingår i slutakten från Europeiska säkerhets- och samarbetskonferensen (ESK), slutdokumenten från uppföljningsmötena i Madrid och Wien, dokumentet från ESK-konferensen om ekonomiskt samarbete i Bonn, Parisdeklarationen för ett nytt Europa samt 1992 års ESK-dokument från Helsingfors, "The Challenges of Change",

SOM INSER att stöd i detta sammanhang av Ukrainas oberoende, suveränitet och territoriella integritet kommer att bidra till att säkerställa fred och stabilitet i Central- och Östeuropa samt på hela den europeiska kontinenten,

SOM BEKRÄFTAR gemenskapens, dess medlemsstaters och Ukrainas anammande av Europeiska energistadgan och deklarationen från Luzernkonferensen i april 1993,

SOM ÄR ÖVERTYGGADE OM den ytterst stora betydelsen av rättsstatens principer och respekten för de mänskliga rättigheterna, särskilt minoriteters rättigheter, av införande av ett flerpartisystem med fria och demokratiska val och av ekonomisk liberalisering som syftar till att skapa marknadsekonomi,

SOM ANSER att det finns ett nödvändigt samband mellan partnerskapets fullständiga genomförande å ena sidan och fullbordad utveckling av politiska, ekonomiska och rättsliga reformer i Ukraina å andra sidan samt införande av de faktorer som är nödvändiga för samarbete, särskilt mot bakgrund av slutsatserna från ESK-konferensen i Bonn,

SOM ÖNSKAR uppmuntra den regionala samarbetsprocessen med grannländerna inom de områden som omfattas av detta avtal i syfte att främja välbefinnande och stabilitet i regionen,

SOM ÖNSKAR upprätta och utveckla en regelbunden politisk dialog om bilaterala och internationella frågor av ömsesidigt intresse,

SOM FÖRSTÅR OCH STÖDER Ukrainas önskan att upprätta nära samarbete med europeiska institutioner,

SOM BEAKTAR gemenskapens vilja att utveckla ekonomiskt samarbete och vid behov, på lämpligt sätt, ge tekniskt bistånd för genomförande av ekonomiska reformer i Ukraina,

SOM ÄR MEDVETNA OM nyttan med avtalet när det gäller att gynna ett stegvis närmande mellan Ukraina och ett större samarbetsområde i Europa och närliggande regioner samt Ukrainas gradvisa integrering i ett öppet internationellt handelssystem,

SOM BEAKTAR parternas åtagande att liberalisera handeln på grundval av principerna i Allmänna tull- och handelsavtalet (GATT) i dettas lydelse enligt Uruguayrundan,

SOM ÄR MEDVETNA OM behovet av att förbättra villkoren för affärs- och investeringsverksamhet och villkoren för till exempel etablering av bolag, arbete, tillhandahållande av tjänster och kapitalrörelser,

SOM VÄLKOMNAR OCH ERKÄNNER vikten av Ukrainas ansträngningar för att omvandla sin ekonomi från ekonomin i ett statshandelsland med centralstyrd ekonomi till marknadsekonomi,

SOM ÄR ÖVERTYGGADE OM att den fortsatta utvecklingen mot marknadsekonomi kommer att främjas av samarbete mellan parterna i de former som anges i detta avtal,

SOM ÄR ÖVERTYGDADE OM att detta avtal kommer att skapa ett nytt klimat för ekonomiska förbindelser mellan parterna, särskilt för utvecklingen av handel och investeringar, vilket är nödvändigt för ekonomisk omstrukturering och teknisk modernisering,

SOM ÖNSKAR etablera nära samarbete inom miljöskyddsområdet med hänsyn till parternas ömsesidiga beroende i denna angelägenhet,

SOM ÄR MEDVETNA OM parternas föresats att utveckla samarbetet inom områdena för civil vetenskap och teknik, inbegripet rymdforskning, så att deras verksamheter inom detta område kompletterar varandra,

SOM ÖNSKAR etablera kulturellt samarbete och förbättra informationsutbytet,

HAR ENATS OM FÖLJANDE.

Artikel 1

Ett partnerskap upprättas härmed mellan gemenskapen och dess medlemsstater, å ena sidan, och Ukraina, å andra sidan. Målen för detta partnerskap är att

- tillhandahålla en lämplig struktur för politisk dialog mellan parterna för att möjliggöra utveckling av nära politiska förbindelser,
- främja handel och investeringar samt harmoniska ekonomiska förbindelser mellan parterna och på så sätt främja hållbar utveckling hos dem,
- lägga en grund för ömsesidigt fördelaktigt ekonomiskt, socialt, finansiellt, civilt/vetenskapligt och tekniskt samt kulturellt samarbete,
- stödja Ukrainas ansträngningar att befästa sin demokrati och utveckla sin ekonomi samt fullfölja omvandlingen till marknadsekonomi.

AVDELNING I

ALLMÄNNA PRINCIPER

Artikel 2

Respekten för demokratiska principer och mänskliga rättigheter som bland annat definieras i Helsingforslutakten och i Parisstadgan för ett nytt Europa, liksom för marknadsekonomiska principer, inbegripet dem som uttalades i handlingarna från ESK-konferensen i Bonn, ligger till grund för parternas inrikes- och utrikespolitik och utgör väsentliga beståndsdelar för partnerskap och detta avtal.

mellan sig i enlighet med principerna i Helsingforslutakten och folkrätten och i en anda av god grannsämja, och kommer att göra sitt yttersta för att uppmuntra denna process.

Med beaktande av ovanstående anser parterna att deras förbindelser bör utvecklas med vederbörlig hänsyn tagen till Ukrainas önskan att behålla samarbetet med andra oberoende stater.

Artikel 3

Parterna anser det nödvändigt för den framtida välfärden och stabiliteten i före detta Sovjetunionen att de nyligen oberoende stater som har framträtt efter Socialistiska rådsrepublikernas unions upplösning (nedan kallade de oberoende staterna), bibehåller och utvecklar samarbetet

Artikel 4

Parterna åtar sig att, särskilt när Ukraina har gjort ytterligare framsteg i den ekonomiska reformprocessen, överväga utveckling av relevanta avdelningar i detta avtal, särskilt avdelning III och artikel 49, i syfte att upprätta

ett frihandelsområde mellan sig. Samarbetsrådet kan ge parterna rekommendationer rörande en sådan utveckling. En sådan utveckling skall genomföras endast genom överenskommelse mellan parterna i enlighet med deras respektive förfaranden. Under år 1998 skall parterna samråda om huruvida förhållandena, särskilt Ukrainas framsteg såvitt avser marknadsorienterade ekonomiska reformer samt de ekonomiska förhållandena som råder där vid den tidpunkten, medger att förhandlingar om upprättande av ett frihandelsområde påbörjas.

Artikel 5

Parterna åtar sig att tillsammans efter överenskommelse undersöka vilka ändringar som det kan vara lämpligt att göra i avtalet mot bakgrund av ändrade förhållanden och särskilt med tanke på den situation som uppstår vid Ukrainas anslutning till GATT. Den första undersökningen skall ske tre år efter avtalets ikraftträdande eller när Ukraina ansluter sig till GATT, beroende på vilket som sker först.

AVDELNING II

POLITISK DIALOG

Artikel 6

Parterna skall upprätta en regelbunden politisk dialog, som de avser att utveckla och intensifiera. Den skall ledsaga och konsolidera närmandet mellan gemenskapen och Ukraina, stödja de pågående politiska och ekonomiska förändringar som är på väg i Ukraina och bidra till att upprätta nya samarbetsformer. Den politiska dialogen skall

- stärka Ukrainas förbindelser med gemenskapen och på så sätt även de demokratiska staternas samfund. Den ekonomiska konvergensen som uppnås genom detta avtal kommer att medföra intensivare politiska förbindelser,
- åstadkomma ökad konvergens mellan ståndpunkterna i internationella frågor av gemensamt intresse och på så sätt öka säkerheten och stabiliteten,
- förutse att parterna söker samarbeta i frågor om stärkt stabilitet och säkerhet i Europa, iakttagande av demokratiska principer, respekt och främjande av mänskliga rättigheter, särskilt dem som tillkommer minoriteter, och att parterna om det är nödvändigt samråder i relevanta frågor.

Artikel 7

Samråd skall vid behov hållas mellan parterna på högsta politiska nivå.

På ministernivå skall den politiska dialogen äga rum inom det samarbetsråd som inrättas enligt artikel 85 och vid andra tillfällen, även med unionens trojka, efter överenskommelse.

Artikel 8

Parterna skall inrätta andra förfaranden och mekanismer för den politiska dialogen genom att upprätta lämpliga kontakter, utbyten och samråd, framför allt genom

- regelbundna möten på hög tjänstemannanivå mellan företrädare för Ukraina och företrädare för gemenskapen,
- fullt utnyttjande av alla diplomatiska kanaler mellan parterna, inbegripet lämpliga kontakter på såväl bilateral som multilateral nivå, såsom möten inom För-enta nationerna, ESK-möten och på annat håll,
- regelbundet utbyte av information i frågor av gemensamt intresse om politiskt samarbete i Europa,
- andra sätt som kan bidra till att befästa och utveckla den politiska dialogen.

Artikel 9

Politisk dialog på parlamentarisk nivå skall föras inom ramen för den parlamentariska samarbetskommitté som skall inrättas i enlighet med artikel 90.

AVDELNING III

VARUHANDEL

Artikel 10

1. Parterna skall bevilja varandra behandling som mest gynnad nation enligt artikel I.1 i GATT.
2. Bestämmelserna i punkt 1 skall inte gälla för följande:
  - a) förmåner som beviljas i syfte att skapa en tullunion eller ett frihandelsområde eller till följd av att en sådan union eller ett sådant område upprättas,
  - b) förmåner som beviljas vissa länder i enlighet med GATT och med andra internationella arrangemang till förmån för utvecklingsländer,
  - c) angränsande länder för att underlätta gränstrafik.

Artikel 11

1. Parterna är eniga om att principen om rätt till fri transitering av varor är ett nödvändigt villkor för att uppnå målen i detta avtal.

I detta sammanhang skall vardera parten införa bestämmelser om obegränsad transitering via eller genom sitt territorium för varor med ursprung i tullområdet eller varor avsedda för den andra partens tullområde.

2. Bestämmelserna i artikel V punkterna 2, 3, 4 och 5 i GATT skall tillämpas mellan parterna.
3. Bestämmelserna i denna artikel skall inte påverka tillämpningen av eventuella särskilda bestämmelser som gäller specifika områden, särskilt transportområdet, eller sådana produkter som parterna kommit överens om.

Artikel 12

Bestämmelserna i artiklarna 10.1 och 11.2 skall, under en övergångstid som löper ut den 31 december 1998 eller vid Ukrainas anslutning till GATT, beroende på vilket som sker först inte tillämpas för de i bilaga I angivna förmåner som Ukraina beviljar andra oberoende stater från och med den dag som föregår dagen för avtalets ikraftträdande.

Artikel 13

Utan att det påverkar tillämpningen av de rättigheter och förpliktelser som härrör från internationella konventioner

om tillfällig import av varor och som är bindande för båda parter skall vardera parten dessutom bevilja den andra parten befrielse från importavgifter och tullar på varor som tillfälligt får införas, i de fall och enligt de förfaranden som föreskrivs i alla andra internationella konventioner om denna fråga som är bindande för den, i överensstämmelse med sin lagstiftning. Hänsyn skall tas till de villkor på vilka parten i fråga har godtagit de förpliktelser som följer av en sådan konvention.

Artikel 14

Varor med ursprung i Ukraina respektive gemenskapen skall importeras till gemenskapen respektive Ukraina utan kvantitativa restriktioner utan att det påverkar tillämpningen av bestämmelserna i artiklarna 18, 21 och 22 och bilaga II till detta avtal och bestämmelserna i artiklarna 77, 81, 244, 249 och 280 i anslutningsakten för Spanien och Portugal.

Artikel 15

1. Produkter från den ena partens territorium som importeras till den andra partens territorium skall inte omfattas av interna skatter eller andra interna avgifter av något slag, vare sig direkt eller indirekt, utöver dem som direkt eller indirekt tillämpas på likadana inhemska produkter.

2. Vidare får dessa produkter inte ges en mindre gynnsam behandling än den som ges likadana produkter av nationellt ursprung beträffande alla lagar och andra författningar och villkor som rör deras interna saluföring, försäljningsanbud, inköp, transport, distribution eller användning. Bestämmelsen i denna punkt skall inte hindra tillämpningen av differensavgifter på intern transport som är grundade endast på transportmedlets ekonomiska transaktioner och inte på produktens nationalitet.

Artikel 16

Följande artiklar i GATT skall också tillämpas mellan de två parterna:

- 1) Artikel VII punkterna 1, 2, 3, 4 a, 4 b, 4 d och 5.
- 2) Artikel VIII.
- 3) Artikel IX.
- 4) Artikel X.

Artikel 17

Varuhandeln mellan parterna skall ske till marknadsmässiga priser.

Artikel 18

1. Om någon produkt importeras till den ena partens territorium i så kraftigt ökade kvantiteter och på sådana villkor att det förorsakar eller hotar att förorsaka allvarlig skada för inhemska producenter av liknande eller direkt konkurrerande produkter, får gemenskapen eller Ukraina, beroende på vilken part som berörs, vidta lämpliga åtgärder i enlighet med följande förfaranden och villkor.

2. Innan några åtgärder vidtas, eller snarast möjligt i fall på vilka punkt 4 är tillämplig, skall gemenskapen eller Ukraina, alltefter omständigheterna, förse samarbetskommittén med alla relevanta upplysningar i syfte att nå en lösning som är godtagbar för båda parter.

3. Om parterna, till följd av samråden, inte når en överenskommelse inom 30 dagar efter hänskjutande till samarbetskommittén för åtgärder för att undvika situationen, får den part som begärde samråd begränsa importen av produkterna i fråga eller vidta andra lämpliga åtgärder i den mån och under så lång tid som behövs för att förebygga eller avhjälpa skadan.

4. Under kritiska omständigheter, när en försening skulle orsaka en skada som är svår att avhjälpa, får parterna vidta åtgärder före samråden, på villkor att dessa samråd erbjuds omedelbart efter det att åtgärden vidtagits.

5. Vid val av åtgärder enligt denna artikel skall parterna prioritera dem som minst hindrar att målen i detta avtal uppfylls.

Artikel 19

Ingenting i denna avdelning, särskilt i artikel 18, får på något sätt hindra eller påverka någondera partens antidumpnings- eller utjämningsåtgärder i enlighet med artikel VI i GATT, överenskommelsen om genomförandet av artikel VI i GATT, överenskommelsen om tolkning och tillämpning av artiklarna VI, XVI och XXIII i GATT eller i inhemska lagstiftning som har samband därmed.

Vad beträffar undersökningar om antidumpning eller bidrag samtycker vardera parten till att granska uppgifter som den andra parten lämnat och att underrätta berörda

parter om de viktigaste fakta och överväganden som ligger till grund för det slutliga beslutet. Innan slutgiltiga antidumpnings- eller utjämningsåtgärder införs skall parterna göra sitt yttersta för att åstadkomma en konstruktiv lösning på problemet.

Artikel 20

Avtalet skall inte utesluta förbud mot eller restriktioner för import, export eller varor som transiteras, som grundas på hänsyn till allmän moral, allmän ordning eller allmän säkerhet, skydd av människors och djurs hälsa och liv eller i fråga om växtskydd, skydd av naturresurser, skydd av nationella skatter av konstnärligt, historiskt eller arkeologiskt värde eller skydd av immateriell, industriell och kommersiell äganderätt eller bestämmelser om guld och silver. Sådana förbud eller restriktioner får dock inte utgöra ett medel för godtycklig diskriminering eller innefatta en förtäckt restriktion i handeln mellan parterna.

Artikel 21

Denna avdelning skall inte gälla för handel med textilvaror som omfattas av kapitlen 50 till 63 i Kombinerade nomenklaturen. Handel med dessa produkter regleras genom ett särskilt avtal som paraferades den 5 maj 1993 och som tillämpas provisoriskt sedan den 1 januari 1993.

Artikel 22

1. Handel med produkter som omfattas av Fördraget om upprättandet av Europeiska kol- och stålgemenskapen skall regleras av bestämmelserna i denna avdelning, med undantag för artikel 14, och vid ikraftträdandet av bestämmelserna i ett avtal om kvantitativa arrangemang för handel med EKSG-stålprodukter.

2. En kontaktgrupp i kol- och stålfrågor har inrättats, bestående av företrädare för gemenskapen, å ena sidan, och företrädare för Ukraina, å andra sidan.

Kontaktgruppen skall regelbundet utbyta information om alla kol- och stålfrågor av intresse för parterna.

Artikel 23

Handel med kärnmaterial skall omfattas av bestämmelserna i ett särskilt avtal som skall ingås mellan Europeiska atomenergigenskapen och Ukraina.

AVDELNING IV

BESTÄMMELSER OM AFFÄRSVERKSAMHET OCH INVESTERINGAR

KAPITEL I

ARBETSFÖRHÅLLANDEN

Artikel 24

1. Om inte annat följer av de lagar, villkor och förfaranden som gäller i var och en av medlemsstaterna skall gemenskapen och dess medlemsstater sträva efter att se till att ukrainska medborgare som är lagligen anställda inom en medlemsstats territorium behandlas på samma sätt som medlemsstatens egna medborgare, utan diskriminering på grund av nationalitet i jämförelse med landets egna medborgare när det gäller arbetsförhållanden, villkor för ersättning eller avskedande.

2. Om inte annat gäller på grund av de lagar, villkor och förfaranden som gäller i Ukraina skall Ukraina sträva efter att se till att medborgare i en medlemsstat som är lagligen anställda inom Ukrainas territorium behandlas på samma sätt som Ukrainas egna medborgare, utan diskriminering på grund av nationalitet i jämförelse med landets egna medborgare, när det gäller arbetsförhållanden, villkor för ersättning eller avskedande.

*Artikel 25***Samordning av social trygghet**

Parterna skall sluta avtal i avsikt att

1) om inte annat följer av de villkor och förutsättningar som gäller i respektive medlemsstat, anta bestämmelser som är nödvändiga för att samordna sociala trygghetssystem för ukrainska medborgare, som är lagligen anställda inom en medlemsstats territorium. Dessa bestämmelser skall särskilt säkerställa att

— alla perioder då sådana arbetstagare har varit försäkrade, anställda eller bosatta i olika medlemsstater skall läggas samman för förvärv av sådana pensioner och livräntor som utbetalas vid ålderdom, invaliditet och till efterlevande samt sjukvårdsförmåner för sådana arbetstagare,

— alla pensioner och livräntor som utbetalas vid ålderdom, till efterlevande, vid invaliditet, olycksfall i arbetet och arbetssjukdom, med undantag av icke avgiftsfinansierade förmåner, fritt, och med de belopp som gäldenärmedlemsstatens/staternas lagstiftning föreskriver, kan överföras,

2) om inte annat följer av de villkor och förutsättningar som gäller i Ukraina, anta de bestämmelser som är

nödvändiga för att ge arbetstagare som är medborgare i en medlemsstat och lagligen anställda i Ukraina samma behandling som den som anges i punkt 1 andra strecksatsen.

Artikel 26

De åtgärder som skall vidtas enligt artikel 25 i detta avtal skall inte gälla sådana rättigheter eller förpliktelser som följer av bilaterala avtal mellan Ukraina och medlemsstaterna när dessa avtal föreskriver en mer gynnsam behandling av medborgare i Ukraina eller medlemsstaterna.

Artikel 27

Samarbetsrådet skall undersöka vilka gemensamma ansträngningar som kan göras för att kontrollera olaglig invandring med beaktande av principerna och förfarandena vid förnyat tillträde.

Artikel 28

Samarbetsrådet skall undersöka vilka förbättringar som kan göras i fråga om arbetsvillkor för affärsmän och som är förenliga med parternas internationella åtaganden, inbegripet dem som anges i dokumentet från ESK-konferensen i Bonn.

Artikel 29

Samarbetsrådet skall utfärda rekommendationer för genomförandet av artiklarna 24, 27 och 28.

KAPITEL II

VILLKOR SOM PÅVERKAR ETABLERING OCH DRIFT AV BOLAG

Artikel 30

1. a) Gemenskapen och dess medlemsstater skall i enlighet med sina lagar och andra författningar bevilja de ukrainska bolag som etablerar sig på deras territorier en behandling som inte är mindre gynnsam än den som ges till bolag från tredje land.

b) Utan att det påverkar de förbehåll som förtecknas i bilaga IV skall gemenskapen och dess medlems-

stater, i enlighet med sina lagar och andra författningar, i fråga om driften av dotterbolag till ukrainska bolag som är etablerade på deras territorier bevilja en behandling som inte är mindre gynnsam än den som beviljas gemenskapsbolag.

- c) Gemenskapen och dess medlemsstater skall, i enlighet med sina lagar och andra författningar, i fråga om driften av filialer till ukrainska bolag som är etablerade på deras territorier bevilja en behandling som inte är mindre gynnsam än den som beviljas filialer till bolag från tredje land.
2. a) Utan att det påverkar tillämpningen av de reservationer som förtecknas i bilaga V skall Ukraina i enlighet med sina lagar och andra författningar bevilja gemenskapsbolag som etablerar sig i Ukraina en behandling som inte är mindre gynnsam än den som beviljas ukrainska bolag eller bolag från tredje land, beroende på vilken behandling som är mest gynnsam.
- b) Ukraina skall, i enlighet med sina lagar och andra författningar, i fråga om driften av dotterbolag och filialer till gemenskapsbolag som är etablerade på dess territorium bevilja en behandling som inte är mindre gynnsam än den som beviljas ukrainska bolag eller filialer respektive tredje lands bolag eller filialer, beroende på vilken behandling som är mest gynnsam.
3. Bestämmelserna i punkterna 1 och 2 får inte användas för att kringgå dem av en parts lagar och andra författningar som gäller för tillträde till särskilda sektorer eller verksamheter för den andra partens bolags dotterbolag som är etablerade på den första partens territorium.

Den behandling som avses i punkterna 1 och 2 skall gälla för bolag som är etablerade inom gemenskapen respektive Ukraina på dagen för detta avtals ikraftträdande och för bolag som etableras efter den dagen i och med att de etableras.

Artikel 31

1. Bestämmelserna i artikel 30 skall inte tillämpas på flygtransport, transport på inre vattenvägar eller sjötransporter, utan att det påverkar tillämpningen av bestämmelserna i artikel 104.

2. Såvitt avser verksamhet som bedrivs av rederier inom ramen för internationella sjötransporter, inklusive kombinerade transporter som omfattar en sjöetapp, skall varje part tillåta den andra partens bolag att genom dotterbolag eller filialer bedriva affärsmässig verksamhet

på dess territorium, på etablerings- och driftsvillkor som inte är mindre gynnsamma än de som dess egna bolag eller dotterbolag eller filialer till bolag från tredje land får, beroende på vilken behandling som är mest gynnsam.

Sådan verksamhet inbegriper men är inte begränsad till

- a) saluföring och försäljning av sjötransporttjänster och därmed förknippade tjänster genom direktkontakt med kunder, från anbud till fakturering, oavsett om dessa tjänster utförs eller erbjuds av tjänsteleverantören själv eller genom tjänsteleverantörer med vilka tjänsteförsäljaren har upprättat bestående affärskontakter,
- b) köp och användning, för egen eller kunders räkning (och för vidareförsäljning till kunder) av alla slags transporttjänster och därmed förknippade tjänster, däribland alla slags transporttjänster inom landet, särskilt på inre vattenvägar, med väg och järnväg, som är nödvändiga för att tillhandahålla ett helhets-system,
- c) utarbetande av transporthandlingar, tullhandlingar eller andra handlingar som rör de transporterade varornas ursprung och art,
- d) tillhandahållande av affärssupplysningar på alla sätt, däribland datoriserade informationssystem och elektroniskt datautbyte (om inte annat sägs i eventuella icke-diskriminerade begränsningar då det gäller telekommunikation),
- e) etablering av affärsöverenskommelser, däribland delägarskap i bolagets aktiekapital och anställning av lokalt rekryterad personal, (eller, såvitt avser utländsk personal, om inte annat sägs i relevanta bestämmelser i detta avtal), med vilken lokalt etablerad skeppsklarerare som helst,
- f) för bolags räkning, organisation av fartygets anlöpning eller vid behov övertagande av last.

Artikel 32

I detta avtal används följande beteckningar med de betydelse som här anges:

- a) *gemenskapsbolag* respektive *ukrainskt bolag*: ett bolag som bildats i överensstämmelse med en medlemsstats eller Ukrainas lagstiftning och som har sitt säte, sitt huvudkontor eller sitt huvudsakliga driftställe inom gemenskapens respektive Ukrainas territorium. Skulle emellertid ett bolag som bildats i överensstämmelse med en medlemsstats eller Ukrainas

lagstiftning ha sitt säte endast inom gemenskapen eller Ukraina skall bolaget anses vara ett gemenskapsbolag eller ett ukrainskt bolag om dess verksamhet har en faktisk och fortlöpande förbindelse med ekonomin i en av medlemsstaterna eller Ukraina,

- b) *dotterbolag till ett bolag*: ett bolag som kontrolleras av det första bolaget,
- c) *filial till ett bolag*: ett bolags driftställe utan status som juridisk person vilket förefaller stadigvarande, t.ex. ett moderbolags utvidgning, som har en ledning och är materiellt utrustat att föra affärsförhandlingar med tredje parter så att dessa, även om de vet att det vid behov kommer att finnas ett juridiskt samband med moderbolaget, vars huvudkontor ligger utomlands, inte behöver förhandla direkt med detta moderbolag utan kan göra affärer vid det driftställe som utgör utvidgningen,
- d) *etablering*: rätten för gemenskapsbolag eller ukrainska bolag enligt a att påbörja ekonomisk verksamhet genom att etablera dotterbolag och filialer i Ukraina respektive gemenskapen,
- e) *drift*: bedrivande av ekonomisk verksamhet,
- f) *ekonomisk verksamhet*: verksamhet inom industri och handel samt yrkesverksamhet,
- g) Såvitt avser internationella sjötransporter, inbegripet kombinerade transporter som innefattar en sjöetapp, skall bestämmelserna i detta kapitel och i kapitel III också tillämpas på medborgare i medlemsstaterna eller Ukraina som är etablerade utanför gemenskapen respektive Ukraina och på rederier som är etablerade utanför gemenskapen eller Ukraina och kontrolleras av medborgare från en medlemsstat respektive Ukraina, om deras fartyg är registrerade i den medlemsstaten eller Ukraina i överensstämmelse med respektive lagstiftning.

Artikel 33

1. Bestämmelserna i detta avtal hindrar inte parterna från att vidta åtgärder av skäl som har samband med tillsynen, även för att skydda investerare, insättare, försäkringstagare eller personer som har anförtrött sin egendom åt en person som tillhandahåller finansiella tjänster, eller för att säkerställa det ekonomiska systemets integritet och stabilitet. Om sådana åtgärder inte överensstämmer med bestämmelserna i detta avtal får de inte användas av en part som ett sätt att undvika sina förpliktelser enligt detta avtal.

2. Ingenting i avtalet får tolkas på ett sådant sätt att någon part tvingas lämna ut sådana uppgifter som innehas av offentliga organ och som rör enskilda kunders affärer eller konton eller andra hemliga uppgifter eller uppgifter som rör egendom.

Artikel 34

Bestämmelserna i detta avtal skall inte hindra någondera parten att vidta eventuella åtgärder för att motverka kringgående av åtgärderna i detta såvitt avser tredje lands tillträde till dess marknad, genom bestämmelserna i detta avtal.

Artikel 35

1. Trots bestämmelserna i kapitel I skall ett gemenskapsbolag eller ett ukrainskt bolag som är etablerat på Ukrainans respektive gemenskapens territorium ha rätt att, i enlighet med gällande lagstiftning i etableringslandet, på Ukrainans eller gemenskapens territorium anställa eller att genom ett av sina dotterbolag eller filialer låta anställa arbetstagare som är medborgare i medlemsstaterna respektive Ukraina under förutsättning att dessa arbetstagare är sådan nyckelpersonal som definieras i punkt 2 och att de uteslutande är anställda hos bolag, dotterbolag eller filialer. Dessa anställdas uppehålls- och arbetstillstånd får endast omfatta tiden för en sådan anställning.

2) Som nyckelpersonal hos sådana bolag, nedan kallade organisationer, betraktas "personal som förflyttas inom företag" enligt definitionen i c i följande kategorier, förutsatt att organisationen är en juridisk person och att de berörda personerna har varit anställda av organisationen eller delägare i organisationen (men inte som majoritetsaktieägare) minst ett år före en sådan förflyttning:

a) Personal i överordnad ställning inom en organisation, som företrädesvis leder företagets administration och som huvudsakligen står under allmänt överinseende av och får instruktioner från styrelsen eller bolagets aktieägare eller motsvarande, bland annat beträffande

— ledning av företaget eller en avdelning eller underavdelning av företaget,

— överinseende över och kontroll av det arbete som utförs av annan tillsyns-, yrkes- eller ledningspersonal,

— behörighet att personligen anställa och avskeda eller rekommendera anställning, avskedande eller andra personalåtgärder.

b) Personer som är anställda i en organisation och som har ovanliga kunskaper som är av väsentlig betydelse för organisationens tjänster, forskningsutrustning, metoder eller administration. Bedömningen av sådana kvalifikationer får, bortsett från bolagsspecifik kunskap, återspegla en hög kvalifikationsnivå beträffande typ av arbete eller bransch som kräver särskilt tekniskt kunnande, inbegripet en officiellt godkänd ykrestillhörighet.

c) Med "personal som förflyttas inom företag" avses fysiska personer som arbetar inom en organisation inom ett av parternas territorium och som inom ramen för samma ekonomiska verksamhet tillfälligt förflyttas till den andra partens territorium. Den berörda organisationen måste ha sitt huvudsakliga driftställe på den ena partens territorium och förflyttningen måste ske till ett företag (filial, dotterbolag) inom den organisationen som aktivt bedriver liknande ekonomisk verksamhet på den andra partens territorium.

Artikel 36

1. Parterna skall på alla sätt bemöda sig om att undvika att vidta åtgärder som begränsar villkoren för etableringen och driften av varandras företag jämfört med dem som rådde på dagen före undertecknandet av avtalet.

2. Bestämmelserna i denna artikel skall inte påverka bestämmelserna i artikel 44: de fall som täcks av artikel 44 skall regleras endast av dess bestämmelser och inte av några andra.

3. Ukrainas regering skall, i en anda av partnerskap och samarbete och mot bakgrund av bestämmelserna i artikel 51, underrätta gemenskapen när den avser att lägga fram ny lagstiftning eller anta nya förordningar som skulle kunna begränsa villkoren för etablering eller drift av gemenskapsbolags dotterbolag och filialer i Ukraina jämfört med den situation som rådde dagen före undertecknandet av avtalet. Gemenskapen kan begära att Ukraina skall översända förslag till sådana lagar eller förordningar och inleda samråd om dessa förslag.

4. Om ny lagstiftning eller nya förordningar som införs i Ukraina skulle begränsa villkoren för etablering av gemenskapsbolag på dess territorium och driften av dotterbolag och filialer till gemenskapsbolag som är etablerade i Ukraina jämfört med den situation som rådde dagen för undertecknandet av avtalet skall sådan lagstiftning respektive sådana förordningar inte gälla under de tre år som följer den tillämpliga rättsaktens ikraftträdande för de dotterbolag och filialer som redan är etablerade i Ukraina vid tiden för ikraftträdandet av den tillämpliga rättsaktens ikraftträdande.

KAPITEL III

GRÄNSÖVERSKRIDANDE TILLHANDAHÅLLANDE AV TJÄNSTER MELLAN GEMENSKAPEN OCH UKRAINA

Artikel 37

1. Parterna åtar sig att i enlighet med bestämmelserna i detta kapitel vidta nödvändiga åtgärder för att i tilltagande omfattning möjliggöra tillhandahållande av tjänster som utförs av gemenskapsbolag eller ukrainska bolag som är etablerade i en annan part än den där den person för vilken tjänsterna är avsedda finns, med beaktande av hur parternas tjänstesektorer utvecklas.

2. Samarbetsrådet skall utfärda rekommendationer för genomförande av punkt 1.

Artikel 38

Parterna skall samarbeta i syfte att utveckla en marknadsorienterad tjänstesektor i Ukraina.

Artikel 39

1. Parterna åtar sig att verkligen tillämpa principen om obegränsat tillträde till den internationella sjöfartsmarknaden och sjötrafiken på kommersiella grunder.

a) Ovan nämnda bestämmelse skall inte påverka de rättigheter och skyldigheter som härrör från Förenta nationernas konvention om uppförandekodex för linjekonferenser och som är tillämpliga på någon av parterna i detta avtal. Linjer som inte är medlemmar i en linjekonferens har rätt att bedriva verksamhet i konkurrens med en konferens, om de iakttar principen om sund konkurrens på affärsmässiga grunder.

b) Parterna bekräftar att fri konkurrens är ett väsentligt inslag i handeln med torra och flytande bulkvaror.

2. Vid tillämpning av principerna i punkt 1 skall parterna

a) från och med detta avtals ikraftträdande inte tillämpa några lastdelningsbestämmelser i bilaterala avtal mellan någon av gemenskapens medlemsstater och före detta Sovjetunionen,

b) inte införa klausuler om lastdelning i framtida bilaterala avtal med tredje land annat än under exceptionella omständigheter, när linjerederier från den ena eller andra parten i detta avtal annars inte skulle få tillfälle att effektivt bedriva handel till och från det berörda tredje landet,

- c) förbjuda lastdelningsarrangemang i framtida bilaterala avtal om torra och flytande bulkvaror,
- d) vid detta avtals ikraftträdande avskaffa alla ensidiga åtgärder liksom administrativa, tekniska och andra hinder, som skulle kunna innebära begränsningar för eller ha en diskriminerande verkan på det fria tillhandahållandet av tjänster inom internationell sjöfart.

Varje part skall bland annat bevilja fartyg som seglar under den andra partens flagg en behandling som inte är mindre gynnsam än den som beviljas partens egna fartyg vad gäller tillträde till hamnar som är öppna för internationell handel, användning av infrastruktur och hamnarnas ordningar för hjälp till sjöfarande liksom därtill knutna avgifter samt tullfaciliteter och tilldelning av kajplatser och tjänster för lastning och lossning.

Efter en övergångstid, men inte senare än den 1 juli 1997, skall varje part även bevilja en sådan behandling för de fartyg som drivs av den andra partens medborgare eller bolag och som seglar under tredje lands flagg.

3. Medborgare och bolag i gemenskapen som tillhandahåller internationella sjötransporttjänster skall ha rätt att tillhandahålla internationella tjänster på Ukrainas inre vattenvägar och vice versa.

Artikel 40

I syfte att säkerställa en samordnad utveckling av transporterna mellan parterna, vilken är anpassad till deras kommersiella behov, får villkoren för ömsesidig tillgång till marknaden och tillhandahållande av tjänster för transport på väg, järnväg och inre vattenvägar och i tillämpliga fall med flyg, regleras i särskilda avtal som efter detta avtals ikraftträdande vid behov skall förhandlas fram mellan parterna såsom definieras i artikel 99.

AVDELNING IV

ALLMÄNNA BESTÄMMELSER

Artikel 41

1. Bestämmelserna i denna avdelning skall tillämpas om inte annat följer av begränsningar som motiveras med hänsyn till allmän ordning, allmän säkerhet eller folkhälsan.

2. De skall inte tillämpas på verksamhet som har samband med utövande av offentlig myndighet inom någon av parternas territorier, även om sambandet är tillfälligt.

Artikel 42

Vid tillämpning av denna avdelning skall ingenting i avtalet hindra parterna från att tillämpa sina egna lagar och andra författningar om fysiska personers inresa och vistelse, arbetsvillkor och etablering samt om tillhandahållande av tjänster, förutsatt att parterna inte tillämpar dessa lagar och andra författningar på ett sätt som omintetgör eller försämrar de fördelar som tillkommer någon av parterna enligt villkoren i någon viss bestämmelse i avtalet. Den här bestämmelsen skall inte påverka tillämpningen av artikel 41.

Artikel 43

Bolag som kontrolleras och uteslutande ägs gemensamt av ukrainska bolag och gemenskapsbolag skall också omfattas av bestämmelserna i kapitlen II, III och IV.

Artikel 44

Behandling som någondera parten beviljar den andra skall, från och med en månad före dagen för ikraftträdandet av relevanta förpliktelser inom ramen för Allmänna tjänstehandelsavtalet (GATS), vad gäller de sektorer eller åtgärder som omfattas av GATS, under inga omständigheter vara mer gynnsam än den som beviljas av en sådan första part enligt bestämmelserna i GATS och detta med avseende på varje tjänstesektor, delsektor och sätt för tillhandahållande.

Artikel 45

Vid tillämpning av kapitlen II, III och IV skall ingen hänsyn tas till sådan behandling som gemenskapen, dess medlemsstater eller Ukraina beviljar i enlighet med åtaganden som gjorts genom avtal om ekonomisk integration enligt principerna i artikel V i GATS.

Artikel 46

1. Den behandling som mest gynnar nation som beviljas enligt bestämmelserna i denna avdelning skall inte gälla skatteförmåner som parterna medger eller kommer att medge i framtiden på grundval av avtal för att undvika dubbelbeskattning eller andra skattearrangemang.

2. Ingenting i denna avdelning får tolkas så att parterna hindras från att anta eller sätta i kraft åtgärder som

sytar till att hindra undvikande av skatt eller skatteflykt i enlighet med skattebestämmelserna i avtal för undvikande av dubbelbeskattning och med andra skattearrangemang eller inhemska skattelagstiftning.

3. Ingenting i denna avdelning får tolkas som att det hindrar medlemsstaterna eller Ukraina från att vid tillämpningen av relevanta bestämmelser i sin skattelagstiftning göra skillnad mellan skattebetalare som inte befinner sig i identiska situationer, särskilt inte vad gäller bosättning.

Artikel 47

Utan att det påverkar tillämpningen av artikel 35 får ingen av bestämmelserna i kapitlen II, III och IV i denna avdelning tolkas så att

— medborgare i medlemsstaterna eller i Ukraina ges rätt att komma in i eller uppehålla sig i Ukrainas respektive gemenskapens territorium i någon som helst egen-

skap, särskilt inte i egenskap av aktieägare eller delägare i bolag, chef för eller anställd i ett bolag eller leverantör eller mottagare av tjänster,

— dotterbolag eller filialer till ukrainska bolag i gemenskapen har rätt att anställa eller låta anställa ukrainska medborgare inom gemenskapens territorium,

— dotterbolag eller filialer till gemenskapsbolag i Ukraina har rätt att anställa eller låta anställa medborgare i medlemsstaterna inom Ukrainas territorium,

— ukrainska bolag eller dotterbolag eller filialer till ukrainska bolag i gemenskapen har rätt att tillhandahålla personer som är ukrainska medborgare att handla för och under tillsyn av andra personer med hjälp av tillfälliga anställningskontrakt,

— gemenskapsbolag eller ukrainska dotterbolag eller filialer till gemenskapsbolag har rätt att tillhandahålla personer som är medborgare i medlemsstaterna med hjälp av tillfälliga anställningskontrakt.

AVDELNING V

LÖPANDE BETALNINGAR OCH KAPITAL

Artikel 48

1. Parterna åtar sig att i fritt konvertibel valuta tillåta alla betalningar, som ingår i bytesbalansen, mellan personer bosatta i gemenskapen och i Ukraina i samband med varurörelser och rörlighet för tjänster eller personer i enlighet med bestämmelserna i detta avtal.

2. I fråga om transaktioner som ingår i betalningsbalansens kapalkonto skall, från och med detta avtals ikraftträdande, fri rörlighet säkerställas för kapital som har samband med direkta investeringar i bolag som bildats i enlighet med lagarna i värdlandet och investeringar som gjorts i enlighet med bestämmelserna i avdelning IV kapitel II, liksom omvandling till likvida medel eller återföring till hemlandet av dessa investeringar och av eventuella vinster därav.

3. Utan att det påverkar tillämpningen av punkterna 2 eller 5 får, från och med detta avtals ikraftträdande, inga nya utländska valutarestriktioner i fråga om kapitalrörlighet och löpande betalningar i samband därmed mellan personer bosatta i gemenskapen och i Ukraina införas och befintliga arrangemang skall inte begränsas.

4. Parterna skall samråda för att underlätta rörligheten för andra former av kapital än dem som avses i punkt 2

mellan gemenskapen och Ukraina i syfte att främja målen i detta avtal.

5. Med hänvisning till bestämmelserna i denna artikel får Ukraina, tills den ukrainska valutan blivit helt konvertibel enligt artikel VIII i Internationella valutafondens (IMF) stadgar, under exceptionella omständigheter tillämpa valutarestriktioner i samband med beviljande eller utnyttjande av korta och medellånga finansiella krediter, i den mån sådana restriktioner åläggs Ukraina när sådana krediter beviljas och tillåts i enlighet med Ukrainas status enligt IMF. Ukraina skall tillämpa dessa restriktioner på ett icke-diskriminerande sätt. De skall tillämpas på det sätt som förorsakar minsta möjliga störningar av detta avtal. Ukraina skall genast underrätta samarbetsrådet om införandet av sådana åtgärder och om eventuella förändringar av dem.

6. Utan att det påverkar tillämpningen av punkterna 1 och 2, får gemenskapen respektive Ukraina, om kapitalrörelser mellan gemenskapen och Ukraina under exceptionella omständigheter orsakar eller hotar att orsaka allvarliga svårigheter för valutakurspolitikens eller den monetära politikens funktion i gemenskapen eller i Ukraina, vidta skyddsåtgärder såvitt avser kapitalrörelser mellan gemenskapen och Ukraina under en period som inte överstiger sex månader, om sådana åtgärder är helt nödvändiga.

AVDELNING VI

KONKURRENS, SKYDD AV IMMATERIELL, INDUSTRIELL OCH KOMMERSIELL
ÄGANDERÄTT OCH LAGSTIFTNINGSSAMARBETE*Artikel 49*

1. Parterna är överens om att vid tillämpningen av sin konkurrenslagstiftning eller andra bestämmelser verka för att avhjälpa eller undanröja bolags konkurrensbegränsningar eller begränsningar som orsakas av statlig intervention, i den utsträckning som dessa påverkar handeln mellan gemenskapen och Ukraina.
2. I syfte att uppnå de mål som avses i punkt 1
  - 2.1 skall parterna se till att ha och tillämpa lagar som riktar sig mot konkurrensbegränsningar av företag som faller under deras jurisdiktion,
  - 2.2 skall parterna avstå från att bevilja statligt stöd som gynnar vissa företag eller produktion av andra produkter än råvaror enligt definitionen i GATT eller från att tillhandahålla tjänster, som snedvrider eller hotar att snedvrida konkurrensen i den utsträckning som detta påverkar handeln mellan gemenskapen och Ukraina.
  - 2.3 skall på begäran av den ena parten den andra parten tillhandahålla information om sina stödsystem eller vissa enskilda fall av statligt stöd. Ingen information som skyddas av parternas lagstiftning om yrkeshemligheter eller affärshemligheter behöver ges.
  - 2.4 förklarar parterna att de i fråga om statliga handelsmonopol är beredda att från och med det fjärde året efter detta avtals ikraftträdande se till att det inte förekommer någon diskriminering mellan parternas medborgare med avseende på anskaffnings- eller saluföringsvillkor.
  - 2.5 förklarar parterna sig beredda att i fråga om offentliga företag eller företag som medlemsstaterna eller Ukraina beviljar exklusiva rättigheter från och med det fjärde året efter detta avtals ikraftträdande se till att ingen åtgärd vidtas eller bibehålls som snedvrider handeln mellan gemenskapen och Ukraina i en omfattning som strider mot parternas respektive intressen. Denna bestämmelse får inte rättsligt eller i praktiken hindra att de särskilda uppgifter som tilldelats dessa företag fullgörs.
  - 2.6 får den period som anges i punkt 2.4 och 2.5 utsträckas genom överenskommelse mellan parterna.

3. Samråd i samarbetskommittén får äga rum på begäran av gemenskapen eller Ukraina i fråga om sådana begränsningar eller sådan snedvridding som avses i punkterna 1 och 2 och om upprätthållandet av deras konkurrensbestämmelser, om inte annat följer av lagstadgade begränsningar om utlämnande av uppgifter, sekretess och affärshemligheter. Samråden får också omfatta frågor om tolkningen av punkterna 1 och 2.

4. De parter som har erfarenhet av tillämpning av konkurrensregler skall på begäran och inom ramen för tillgängliga resurser lämna de andra parterna tekniskt bistånd för att utveckla och tillämpa konkurrensbestämmelserna.

5. Ovan angivna bestämmelser får inte på något sätt påverka parternas rätt att vidta lämpliga åtgärder i syfte att ingripa mot snedvridding av handeln med varor och tjänster, särskilt de åtgärder som anges i artikel 19.

Artikel 50

1. I enlighet med bestämmelserna i denna artikel och i bilaga III skall Ukraina fortsätta att förbättra skyddet för immateriell, industriell och kommersiell äganderätt för att vid utgången av det femte året efter avtalets ikraftträdande kunna tillhandahålla en skyddsnivå som motsvarar den som finns i gemenskapen, inbegripet effektiva medel för att dessa rättigheter skall kunna utövas.
2. Vid utgången av det femte året efter avtalets ikraftträdande skall Ukraina ansluta sig till de multilaterala konventioner om immateriell, industriell och kommersiell äganderätt som avses i bilaga III punkt 1 och som medlemsstaterna är anslutna till eller som faktiskt tillämpas av medlemsstaterna i enlighet med de tillämpliga bestämmelserna i dessa konventioner.

Artikel 51

1. Parterna inser att en viktig förutsättning för att de ekonomiska banden mellan Ukraina och gemenskapen skall kunna stärkas är att Ukrainas befintliga och framtida lagstiftning tillnärmas gemenskapens. Ukraina skall sträva efter att säkerställa att dess lagstiftning i efterhand ökade omfattning görs förenlig med gemenskapens.
2. Tillnärmningen av lagstiftningen skall särskilt omfatta följande områden: tullagstiftning, bolagsrätt,

banklagstiftning, bolagsredovisning och bolagsbeskattning, immateriell äganderätt, skydd för arbetstagare på arbetsplatsen, finansiella tjänster, konkurrensregler, offentlig upphandling, skydd av människors och djurs liv och hälsa, växtskydd, miljöskydd, konsumentskydd, indirekt beskattning, tekniska föreskrifter och standarder, lagstiftning om kärnkraft samt transport.

3. Gemenskapen skall ge Ukraina lämpligt tekniskt bistånd för att genomföra dessa åtgärder, som bland annat kan omfatta

- utbyte av expertis,
- tillhandahållande av information på ett tidigt stadium, särskilt om relevant lagstiftning,
- anordnande av seminarier,
- utbildningsverksamhet,
- stöd till översättning av gemenskapslagstiftning på relevanta områden.

AVDELNING VII

EKONOMISKT SAMARBETE

Artikel 52

1. Gemenskapen och Ukraina skall etablera ett ekonomiskt samarbete i syfte att bidra till Ukrainas ekonomiska reformarbete och återhämtning och till en hållbar utveckling i Ukraina. Detta samarbete skall stärka och utveckla ekonomiska förbindelser till förmån för båda parter.

2. Parternas politik och andra åtgärder skall utformas i syfte att åstadkomma ekonomiska och sociala reformer och för att omstrukturera Ukrainas ekonomiska system och kommer att vägledas av kraven på en hållbar och harmonisk social utveckling: de skall också till fullo omfatta miljömässiga hänsyn.

3. I detta syfte kommer samarbetet att koncentreras på industriellt samarbete, främjande och skydd av investeringar, offentlig upphandling, standarder och bedömning av överensstämmelse, gruvdrift och råvaror, vetenskap och teknik, utbildning, jordbruket och den agroindustriella sektorn, energi, den civila kärnsektorn, miljö, transport, rymd, telekommunikationer, finansiella tjänster, penningtvätt, monetär politik, regional utveckling, socialt samarbete, turism, små och medelstora företag, information och kommunikation, konsumentskydd, tull, statistiskt samarbete, ekonomi och narkotika.

4. Särskild uppmärksamhet skall ägnas åtgärder för att befordra samarbete mellan de oberoende staterna och andra grannländer för att stimulera harmonisk utveckling av regionen.

5. När det är lämpligt kan ekonomiskt samarbete och andra former av samarbete enligt detta avtal stödjas genom tekniskt bistånd från gemenskapen, med hänsyn tagen till gemenskapens relevanta rådsförordning om tekniskt bistånd i de oberoende staterna, de prioriteringar om vilka överenskommelse träffats i det vägledande pro-

grammet om gemenskapens tekniska bistånd till Ukraina och dettas fastställda samordnings- och genomförandeförfaranden.

6. Samarbetsrådet skall utfärda rekommendationer om utvecklingen av samarbetet inom de områden som anges i punkt 3.

Artikel 53

Industriellt samarbete

1. Samarbetet skall särskilt inriktas på att främja följande:

- Utveckling av affärsförbindelser mellan marknadsaktörer hos båda parter, t.ex. syfte att överföra teknik och know-how.
- Gemenskapens deltagande i Ukrainas ansträngningar att omstrukturera och tekniskt förbättra sin industri.
- Förbättrad företagsledning.
- Utveckling av lämpliga marknadsbaserade handelsregler och handelsbruk, inbegripet saluföring av produkter.
- Miljöskydd.
- Anpassning av industriproduktionens struktur till en utvecklad marknadsekonomi nivå.
- Omställning av försvarsindustrin.

2. Bestämmelserna i denna artikel skall inte påverka upprätthållandet av gemenskapens konkurrensregler som är tillämpliga på företag.

*Artikel 54***Främjande och skydd för investeringar**

1. Mot bakgrund av gemenskapens och Ukrainas respektive befogenheter och kompetens skall samarbetet inriktas på att skapa ett gynnsamt klimat för såväl inhemska som utländska investeringar, särskilt genom bättre villkor för skydd av investeringar, kapitalöverföring och utbyte av information om investeringsmöjligheter.

2. Målen för detta samarbete skall särskilt vara att

- medlemsstaterna och Ukraina sluter avtal för att främja och skydda investeringar, när detta är lämpligt,
- medlemsstaterna och Ukraina ingår avtal för att undvika dubbelbeskattning, när detta är lämpligt,
- åstadkomma gynnsamma förhållanden för att locka utländska investeringar till den ukrainska ekonomin,
- skapa affärsjuridiska lagar och villkor som är stabila och ändamålsenliga samt att utbyta information om lagar och andra författningar på investeringsområdet.
- utbyta information om investeringsmöjligheter bland annat i form av branschmässor, utställningar, handelsveckor och andra evenemang.

*Artikel 55***Offentlig upphandling**

Parterna skall samarbeta för att utveckla förutsättningar för öppen och konkurrensutsatt offentlig upphandling av varor och tjänster, särskilt genom anbudsförfaranden.

*Artikel 56***Samarbete om standarder om bedömning av överensstämmelse**

1. Samarbete mellan parterna skall främja anpassning till internationellt överenskomna kriterier, principer och riktlinjer på kvalitetsområdet. De nödvändiga åtgärderna skall underlätta en utveckling mot ömsesidigt erkännande i fråga om bedömning av överensstämmelse, liksom en förbättrad ukrainsk produktkvalitet.

2. I detta syfte skall parterna

- främja lämpligt samarbete med organisationer och institutioner som är specialiserade på dessa områden,
- främja användning av gemenskapens tekniska föreskrifter och tillämpning av europeiska standarder samt förfaranden för bedömning av överensstämmelse,
- tillåta utbyte av erfarenhet och teknisk information på området för kvalitetsstyrning.

*Artikel 57***Gruvdrift och råvaror**

1. Parterna skall eftersträva ökade investeringar och ökad handel inom gruvdrifts- och råvaruområdet.
2. Samarbetet skall särskilt inriktas på följande områden:
  - Utbyte av information om utvecklingen inom sektorerna för gruvdrift och icke järnhaltiga metaller.
  - Upprättande av en rättslig ram för samarbetet.
  - Handelsfrågor.
  - Utveckling av rättsliga och andra åtgärder på miljöskyddsområdet.
  - Utbildning.
  - Säkerhet inom gruvindustrin.

*Artikel 58***Vetenskapligt och tekniskt samarbete**

1. Parterna skall främja samarbete inom civil vetenskaplig forskning och teknisk utveckling (FoTU) på grundval av principen om ömsesidig nytta och, med beaktande av tillgängliga resurser, ge lämplig tillgång till sina respektive program, med beaktande av lämpliga nivåer för effektivt skydd av immateriell, industriell och kommersiell äganderätt.

2. Det vetenskapliga och tekniska samarbetet skall omfatta

- utbyte av vetenskaplig och teknisk information,
- gemensam FoTU-verksamhet,
- program för utbildning och rörlighet för vetenskapsmän, forskare och tekniker, som är engagerade i FoTU, från båda sidor.

Om ett sådant samarbete sker i form av verksamhet som omfattar utbildning och/eller yrkesutbildning bör det genomföras i enlighet med bestämmelserna i artikel 59.

Parterna kan, efter överenskommelse, delta i andra former av vetenskapligt och tekniskt samarbete.

Vid genomförande av detta samarbete skall särskild uppmärksamhet ägnas åt omplacering av vetenskapsmän, ingenjörer, forskare och tekniker som är eller har varit sysselsatta med forskning om och produktion av massförstörelsevapen.

3. Det samarbete som omfattas av denna artikel skall genomföras med hjälp av särskilda ordningar som skall förhandlas fram och om vilka avtal skall ingås enligt sådana förfaranden som fastställs av vardera parten och som bland annat skall innehålla lämpliga bestämmelser för skydd av immateriell, industriell och kommersiell äganderätt.

Artikel 59

Utbildning

1. Parterna skall samarbeta i syfte att höja den allmänna utbildningsnivån och yrkeskompetensen i Ukraina, både inom den offentliga och privata sektorn.

2. Samarbetet skall inriktas särskilt på följande områden:

- Modernisering av de högre utbildningssystemen i Ukraina, inbegripet de examenssystem som tillämpas av högre läroanstalter samt utbildningsbevis från högre utbildning.
- Utbildning av chefer inom den offentliga och den privata sektorn och tjänstemän inom prioriterade områden, som skall fastställas.
- Samarbete mellan utbildningsinstitutioner samt mellan utbildningsinstitutioner och företag.
- Rörlighet för lärare, akademiker, administratörer, unga vetenskapsmän och forskare samt ungdomar.
- Främjande av undervisning i europeiska studier vid lämpliga institutioner.
- Undervisning i gemenskapsspråken.
- Fortsatta studier för konferenstolkar.
- Journalistutbildning.
- Utbildning av handledare.

3. Den ena partens eventuella deltagande i den andra partens olika utbildningsprogram kan övervägas i enlighet

med parternas respektive förfaranden och när det är lämpligt kan institutionella ramar och samarbetsprogram sedan fastställas som bygger på Ukrainas deltagande i gemenskapens TEMPUS-program.

Artikel 60

Jordbruket och den agroindustriella sektorn

Ändamålet med samarbetet inom detta område skall vara att fullfölja reformeringen av jordbruket, modernisering, privatisering och omstrukturering av jordbruket och den agroindustriella sektorn och tjänstesektorn i Ukraina, att utveckla inhemska och utländska marknader för ukrainska produkter, på villkor som säkerställer miljöskyddet och beaktar nödvändigheten av att förbättra livsmedelsförsörjningens tillförlitlighet. Parterna skall också syfta till en efterhand tilltagande tillnärmning av ukrainska standarder till gemenskapens tekniska föreskrifter rörande livsmedelsprodukter inom industrin och jordbruket, inbegripet hygienkrav och växtskyddsnormer.

Artikel 61

Energi

1. Samarbetet skall ske enligt marknadsekonomin och Europeiska energistadgans principer, mot bakgrund av en efterhand tilltagande integrering av energimarknaderna i Europa.

2. Samarbetet skall bland annat omfatta följande:

- Energiproduktionens, energiförsörjningens och energikonsumtionens miljökonsekvenser i syfte att hindra eller minimera dessa verksamheters miljöskador.
- En ekonomiskt och miljömässigt sund förbättring av kvaliteten på och säkerheten hos energiförsörjningen, inbegripet en spridning av leverantörerna.
- Formulering av en energipolitik.
- Förbättring av förvaltningen och regleringen av energisektorn på ett sätt som är förenligt med marknadsekonomins principer.
- Införande av en rad institutionella, rättsliga, skattemässiga och andra villkor som är nödvändiga för att främja ökad handel med och investeringar i energi.
- Främjande av energisparande och energieffektivitet.
- Modernisering, utveckling och spridning av energins infrastruktur.
- Förbättring av energiteknik vid leverans och konsumtion i slutledet inom alla energislag.

— Förvaltnings- och teknikutbildning inom energisektorn.

Artikel 62

Samarbete inom det civila kärnenergiområdet

1. Mot bakgrund av gemenskapens och dess medlemsstaters respektive behörighet och befogenheter skall samarbete inom det civila kärnenergiområdet bland annat ske genom att särskilda avtal om handel med kärnmaterial, kärnsäkerhet och termisk kärnfusion genomförs i enlighet med parternas rättsliga förfaranden.

2. Parterna skall samarbeta, inbegripet i internationella fora, för att diskutera de problem som har uppstått till följd av Tjernobylolyckan. Detta samarbete kan bland annat omfatta

- gemensam undersökning av de vetenskapliga problemen som har samband med Tjernobylolyckan,
- bekämpande av radioaktiv nedsmittning av luft, jord och vatten,
- övervakning och kontroll av radioaktiviteten i miljön,
- beredskap vid nödsituationer vad gäller kärnkraft och radioaktivitet,
- sanering av radioaktivt förorenade områden och hantering av kärnavfall,
- medicinska problem i samband med den inverkan kärnolyckor har på folkhälsan,
- lösningar på säkerhetsproblemen vad gäller den förstörda fjärde reaktorn i Tjernobyl,
- ekonomiska och administrativa synpunkter vad gäller arbetet för att bekämpa olyckans följder,
- utbildning för att förhindra och lindra effekterna av kärnenergiolyckor,
- vetenskapliga och tekniska synpunkter på hjälparbetet för att utplåna effekterna av Tjernobylolyckan,
- andra områden som parterna kommer överens om.

Artikel 63

Miljö

1. Med beaktande av Europeiska energistadgan och deklarationen från Luzernkonferensen 1993 skall parterna utveckla och stärka sitt samarbete rörande miljö och folkhälsa.

2. Samarbetet skall inriktas på att bekämpa försämringen av miljön, särskilt

- effektiv övervakning av föroreningsnivåerna och bedömning av miljön; system för information om miljötillståndet,
- bekämpning av lokala, regionala och gränsöverskridande luft- och vattenföroreningar,
- ekologisk återuppbyggnad,
- hållbar, effektiv och miljömässigt effektiv energiproduktion och energianvändning; säkerhet vid industri-anläggningar,
- klassificering och säker hantering av kemikalier,
- vattenkvalitet,
- avfallsbegränsning, återvinning och säkert bortskaffande, genomförande av Baselkonventionen.
- jordbrukets miljökonsekvenser, jorderosion och kemiska föroreningar,
- skydd av skogarna,
- bevarande av biologisk mångfald, skyddade områden och hållbar användning och förvaltning av de biologiska resurserna,
- fysisk planering, inbegripet byggnads- och tätortsplanering,
- användning av ekonomiska och skattemässiga styrmedel,
- globala klimatförändringar,
- miljöutbildning och miljömedvetenhet,
- genomförande av Esbokonventionen om miljökonsekvensbeskrivningar i ett gränsöverskridande sammanhang.

3. Samarbetet skall ske särskilt genom

- beredskapsplanering för olyckor och andra nödsituationer,
- utbyte av information och experter, inbegripet information och experter som är verksamma på området för överföring av ren teknik och säker och miljömässigt sund användning av bioteknik,
- gemensam forskningsverksamhet,
- förbättring av lagstiftningen för att denna skall närma sig nivån inom gemenskapen,
- samarbete på regional nivå, inbegripet samarbete inom ramen för Europeiska miljöbyrån, och på det internationella planet,
- utveckling av strategier, särskilt med avseende på globala frågor och klimatfrågor och även i syfte att uppnå hållbar utveckling,
- miljökonsekvensundersökningar.

*Artikel 64***Transport**

Parterna skall utveckla och stärka sitt samarbete på transportområdet.

Detta samarbete skall bland annat inriktas på att omstrukturera och modernisera transportsystemen och transportnäten i Ukraina och utveckla och i lämpliga fall säkerställa att transportsystemen är kompatibla i syfte att uppnå ett mer globalt transportsystem.

Detta samarbete skall bland annat omfatta följande:

- Modernisering av förvaltning och drift vad gäller vägtransporter, järnvägar, hamnar och flygplatser.
- Modernisering och utveckling av infrastrukturen i fråga om järnvägar, vattenvägar, vägar, hamnar, flygplatser och luftfart, inbegripet modernisering av stora vägar av gemensamt intresse och de transeuropeiska förbindelserna för dessa transportmedel.
- Främjande och utveckling av kombinerade transporter.
- Främjande av gemensamma forsknings- och utvecklingsprogram.
- Förberedelse av lagstiftning och institutionella ramar för utveckling och genomförande av program, inbegripet privatisering av transportsektorn.

*Artikel 65***Rymdforskning**

Med beaktande av gemenskapens, dess medlemsstaters och Europeiska rymdorganisationens respektive befogenheter skall parterna när det är lämpligt främja ett samarbete på lång sikt inom civil rymdforskning, utveckling och kommersiell användning. De skall ägna särskild uppmärksamhet åt initiativ som samordnar deras olika verksamheter på ett sådan sätt att största möjliga ömsesidiga nytta uppnås.

*Artikel 66***Posttjänster och telekommunikationer**

Inom sina respektive behörigheter och befogenheter skall parterna utöka och stärka samarbetet inom följande områden:

- Upprättande av regler och riktlinjer för utveckling av telekommunikationssektorn och sektorn för posttjänster.
- Utveckling av principer för tullpolitik och saluföring på området för telekommunikationer och posttjänster.

- Främjande av projekt för telekommunikationer och posttjänster samt av metoder för att dra till sig investeringar.
- Höjning av telekommunikationernas och posttjänsternas effektivitet och kvalitet, bland annat genom att liberalisera verksamheten inom delsektorer.
- Avancerad tillämpning av telekommunikationer, främst inom området för elektronisk penningöverföring.
- Förvaltning av nätverk för telekommunikationer och dessas optimering.
- Lämpliga föreskrifter för tillhandahållande av post- och telekommunikationstjänster samt för användning av ett radiofrekvensspektrum.
- Utbildning på området för telekommunikationer och posttjänster för drift på marknadsmässiga villkor.

*Artikel 67***Finansiella tjänster**

Samarbetet skall särskilt inriktas på att underlätta Ukrainas deltagande i överallt godtagna system för ömsesidig reglering. Det tekniska biståndet skall inriktas på att

- utveckla bankväsende och finansiella tjänster, utveckla en gemensam marknad för kredittillgångar och införliva Ukraina med ett universellt godtaget system för ömsesidig reglering,
- utveckla ett skattesystem med institutioner i Ukraina, utbyte av erfarenhet samt personalutbildning,
- utveckla försäkringstjänster, som bland annat skulle skapa en gynnsam ram för deltagande av gemenskapsföretag i upprättandet av samriskföretag inom försäkringssektorn i Ukraina, liksom att utveckla området för exportkreditförsäkring,
- se till att detta samarbete särskilt främjar utvecklingen av förbindelser mellan Ukraina och medlemsstaterna inom sektorn för finansiella tjänster.

*Artikel 68***Penningvätt**

1. Parterna är eniga om nödvändigheten av insatser och samarbete för att förhindra att deras finansiella system används för att tvätta intäkter från brottslig verksamhet i allmänhet och narkotikabrottslighet i synnerhet.

2. Samarbetet på detta område skall omfatta administrativt och tekniskt bistånd för att fastställa lämpliga regler för att bekämpa penningtvätt som är likvärdiga med dem som antagits av gemenskapen och internationella organ på detta område, inbegripet Finansiella aktionsgruppen (FATF).

Artikel 69

Monetär politik

På begäran av de ukrainska myndigheterna skall gemenskapen ge tekniskt bistånd för att stödja Ukrainas strävan att införa ett eget monetärt system och att stärka detta samt att införa en ny monetär enhet som skall bli en konvertibel valuta, och mot en gradvis tillnärmning av landets politik till Europeiska monetära systemet. Detta kommer att innefatta ett informellt utbyte av information om principerna för Europeiska monetära systemet och dess funktion.

Artikel 70

Regional utveckling

1. Parterna skall stärka samarbetet om regional utveckling och fysisk planering.

2. För detta ändamål skall de främja informationsutbyte mellan nationella, regionala och lokala myndigheter om regionalpolitik och politik för fysisk planering och om metoder för att formulera en regionalpolitik med särskild tonvikt på utveckling av missgynnade områden.

De skall också uppmuntra direkta kontakter mellan respektive regioner och offentliga organisationer som ansvarar för regional utvecklingsplanering bland annat i syfte att utbyta metoder och tillvägagångssätt som främjar regional utveckling.

Artikel 71

Samarbete rörande sociala frågor

1. Vad beträffar hälsa och säkerhet skall parterna utveckla ett samarbete i syfte att förbättra skyddsnivån för arbetstagares hälsa och säkerhet.

Samarbetet skall omfatta särskilt

- utbildning i hälso- och säkerhetsfrågor med särskild tonvikt på högriskverksamheter,
- utveckling och främjande av förebyggande åtgärder för att bekämpa arbetsrelaterade sjukdomar och andra sjukdomar som har samband med arbetet,

— förhindrande av stora olyckor och hantering av giftiga kemikalier,

— forskning för att utveckla kunskapsbasen i fråga om arbetsmiljön och arbetstagarnas hälsa och säkerhet.

2. Vad beträffar sysselsättning skall samarbetet särskilt omfatta tekniskt bistånd för

— optimering av arbetsmarknaden,

— modernisering av arbetsförmedling och yrkesvägledning,

— planering och förvaltning av omstruktureringsprogrammen,

— främjande av utveckling av lokal sysselsättning,

— informationsutbyte om programmen för flexibel anställning, inbegripet program som stimulerar och främjar entreprenörskap.

3. Parterna skall ägna särskild uppmärksamhet åt samarbete på området för social trygghet som bland annat skall omfatta samarbete vid planering och genomförande av sociala trygghetsreformer i Ukraina.

Dessa reformer skall inriktas på att i Ukraina utveckla metoder för en sådan social trygghet som är anpassad till marknadsekonomi och omfattar alla områden av den sociala tryggheten.

Artikel 72

Turism

Parterna skall öka och utveckla ett samarbete mellan sig, särskilt genom

— att underlätta för turistnäringen,

— samarbete mellan officiella turistorgan,

— ökat informationsflöde,

— överföring av know-how,

— undersökning av möjligheterna till gemensam verksamhet,

— utbildning för att utveckla turistnäringen.

Artikel 73

Små och medelstora företag

1. Parterna skall sikta på att utveckla och stärka små och medelstora företag och främja samarbete mellan sådana företag inom gemenskapen och Ukraina.

2. Detta samarbete skall inbegripa tekniskt bistånd, särskilt på följande områden:

- Utveckling av en rättslig ram för små och medelstora företag.
- Utveckling av en lämplig infrastruktur (ett organ som stöder små och medelstora företag, kommunikationer, bistånd för att skapa en fond för små och medelstora företag).
- Utveckling av teknikparker.

Artikel 74

Information och kommunikation

Parterna skall stödja utvecklingen av moderna metoder för informationshantering, inbegripet media, och stimulera effektivt informationsutbyte. Program som siktar till att ge allmänheten grundläggande information om gemenskapen och Ukraina skall prioriteras, inbegripet, där det är möjligt, ömsesidig tillgång till databaser varvid den immateriella äganderätten till fullo skall respekteras.

Artikel 75

Konsumentskydd

Parterna skall inleda ett nära samarbete i syfte att uppnå förenlighet mellan sina system för konsumentskydd. Detta samarbete skall särskilt inriktas på att tillhandahålla expertis i fråga om rättsliga och institutionella reformer, att etablera bestående system för ömsesidig information om farliga produkter, att förbättra informationen till konsumenterna, särskilt i fråga om priser, produkttegenskaper och erbjudna tjänster, utbildningsverksamhet för tjänstemän och andra konsumentföreträdare, att utveckla utbytet mellan konsumentföreträdare och att öka överensstämmelsen mellan parternas konsumentpolitik.

Artikel 76

Tull

1. Syftet med samarbetet skall vara att säkerställa överensstämmelse med samtliga bestämmelser som enligt planerna skall antas i samband med handel och god handelssed och för att uppnå tillnärmning av Ukrainas tullsystem till gemenskapens.

2. Samarbetet skall särskilt omfatta följande:

- Informationsutbyte.

- Förbättrade arbetsmetoder.
- Införande av Kombinerade nomenklaturen och det administrativa enhetsdokumentet.
- Hopkoppling av gemenskapens och Ukrainas transit-system.
- Förenkling av inspektioner och formaliteter i samband med godstransport.
- Stöd vid införande av moderna tullinformationssystem.
- Anordnande av seminarier och praktik.

3. Utan att det påverkar det utökade samarbetet enligt detta avtal, särskilt artikel 79, skall det ömsesidiga biståndet mellan parternas förvaltningsmyndigheter i tullfrågor ske enligt bestämmelserna i protokollet till detta avtal.

Artikel 77

Statistiskt samarbete

Samarbetet inom detta område skall syfta till att utveckla ett effektivt statistiksystem som kan tillhandahålla sådan tillförlitlig statistik som behövs för att stödja och övervaka det ekonomiska reformarbetet och bidra till utvecklingen av privat företagsamhet i Ukraina.

Parterna skall särskilt samarbeta för att

- anpassa Ukrainas statistiksystem till internationella metoder, standarder och klassifikationer,
- utbyta statistisk information,
- tillhandahålla nödvändig statistisk makro- och mikroekonomisk information för att genomföra och administrera ekonomiska reformer.

Gemenskapen skall bidra till detta genom att ge tekniskt bistånd till Ukraina.

Artikel 78

Den ekonomiska politiken

Parterna skall underlätta de ekonomiska reformerna och samordningen av den ekonomiska politiken genom att samarbeta för att förbättra förståelsen för grunddragen i sina respektive ekonomier och för utformningen och genomförandet av den ekonomiska politiken i marknads-

ekonomier. I detta syfte skall parterna utbyta information om makroekonomiska resultat och utsikter.

Artikel 79

Gemenskapen skall tillhandahålla tekniskt bistånd för att

Narkotika

- bistå Ukraina i det ekonomiska reformarbetet genom att bidra med kvalificerat rådgivande och tekniskt bistånd,
- uppmuntra samarbetet mellan ekonomer för att påskynda överföring av know-how för utarbetande av en ekonomisk politik, och ombesörja att resultaten av den forskning som är relevant för politiken får omfattande spridning.

Inom ramen för sina respektive befogenheter och behörigheter skall parterna samarbeta för att öka effektiviteten hos narkotikabekämpningspolitiken och åtgärderna för att motverka olaglig tillverkning och tillförsel av samt handel med narkotika och psykotropa ämnen, inbegripet att förhindra spridning av prekursorer, och för att hindra eller minska efterfrågan på narkotika. Samarbetet på detta område skall grundas på samråd och nära samordning mellan parterna av målen och åtgärderna på olika narkotikarelaterade områden.

AVDELNING VIII

KULTURELLT SAMARBETE

Artikel 80

Parterna förpliktar sig att främja, uppmuntra och underlätta kulturellt samarbete. När det är lämpligt kan gemenskapens program för kulturellt samarbete eller de program som finns i en eller flera medlemsstater omfattas av samarbetet och ytterligare verksamheter av gemensamt intresse kan utvecklas.

AVDELNING IX

FINANSIELLT SAMARBETE

Artikel 81

För att uppnå målen i detta avtal och i enlighet med artiklarna 82, 83 och 84 skall Ukraina erhålla tillfälligt ekonomiskt bistånd från gemenskapen genom tekniskt bistånd i form av bidrag för att påskynda den ekonomiska omvandlingen i Ukraina.

Artikel 82

Detta ekonomiska bistånd skall omfattas av TACIS-programmet enligt gemenskapens relevanta radsförordning.

Artikel 83

Målen och områdena för gemenskapens ekonomiska bistånd skall fastställas i ett vägledande program som återspeglar etablerade prioriteringar som de båda parterna skall komma överens om med beaktande av Ukrainas behov, sektoriella absorptionsförmåga och reformframsteg. Parterna skall informera samarbetsrådet härom.

Artikel 84

För att tillgängliga resurser skall kunna utnyttjas på bästa möjliga sätt skall parterna se till att gemenskapens bidrag i form av tekniskt bistånd ges i nära samordning med bidrag från andra källor, såsom medlemsstaterna, andra länder och internationella organisationer t.ex. Världsbanken, Europeiska banken för återuppbyggnad och utveckling, Förenta nationernas utvecklingsprogram (UNDP) och IMF.

AVDELNING X

INSTITUTIONELLA OCH ALLMÄNNA BESTÄMMELSER SAMT SLUTBESTÄMMELSER

Artikel 85

Ett samarbetsråd som skall övervaka genomförandet av detta avtal inrättas härmed. Det skall sammanträda på ministernivå en gång om året och i övrigt när omständigheterna kräver det. Det skall undersöka alla frågor av betydelse som uppkommer inom ramen för detta avtal och alla andra bilaterala eller internationella frågor av ömsesidigt intresse i syfte att uppnå målen i detta avtal. Samarbetsrådet får också utfärda lämpliga rekommendationer genom överenskommelse mellan de båda parterna.

Artikel 86

1. Samarbetsrådet skall bestå av ledamöterna i Europeiska unionens råd och ledamöter i Europeiska gemenskapernas kommission, å ena sidan, och av medlemmar i Ukrainas regering, å andra sidan.
2. Samarbetsrådet skall fastställa sin arbetsordning.
3. Ordförandeskapet i samarbetsrådet skall växelvis innehas av en företrädare för gemenskapen och en medlem i Ukrainas regering.

Artikel 87

1. Samarbetsrådet skall vid utförandet av sina förpliktelser biträdas av en samarbetskommitté som består av företrädare för ledamöterna i Europeiska unionens råd och ledamöter i Europeiska gemenskapernas kommission, å ena sidan, och av företrädare för Ukrainas regering, å andra sidan, vanligtvis på högre tjänstemannanivå. Ordförandeskapet i samarbetsrådet skall omväxlande innehas av gemenskapen respektive Ukraina.

I sin arbetsordning skall samarbetsrådet ange samarbetskommitténs uppgifter vilka skall inbegripa förberedelse av samarbetsrådets sammanträden och av kommitténs arbete.

2. Samarbetsrådet kan delegera sina befogenheter till samarbetskommittén, vilket kommer att säkerställa kontinuitet mellan samarbetsrådets sammanträden.

Artikel 88

Samarbetsrådet kan besluta att inrätta andra särskilda kommittéer eller organ som kan bistå vid utförandet av dess uppgifter och skall fastställa hur sådana kommittéer eller organ skall vara sammansatta och hur de skall arbeta.

Artikel 89

När samarbetsrådet undersöker frågor som uppstår inom ramen för detta avtal i förhållande till en artikel i GATT skall samarbetsrådet i största möjliga utsträckning beakta den tolkning som i allmänhet görs av den berörda GATT-artikeln av de avtalslutande parterna till GATT.

Artikel 90

En parlamentarisk samarbetskommitté inrättas härmed. Den skall vara ett forum där ledamöter i det ukrainska parlamentet och Europaparlamentet kan mötas och utbyta åsikter. Den skall sammanträda vid tillfällen som den själv bestämmer.

Artikel 91

1. Den parlamentariska samarbetskommittén skall bestå av ledamöter i Europaparlamentet, å ena sidan, och av ledamöter i det ukrainska parlamentet, å andra sidan.
2. Den parlamentariska samarbetskommittén skall fastställa sin arbetsordning.
3. Ordförandeskapet i den parlamentariska samarbetskommittén skall omväxlande innehas av en ledamot av Europaparlamentet respektive en ledamot av det ukrainska parlamentet i enlighet med de bestämmelser som skall fastställas i dess arbetsordning.

Artikel 92

Den parlamentariska samarbetskommittén får begära relevanta upplysningar om avtalets genomförande från samarbetsrådet, som då skall tillhandahålla de begärda upplysningarna.

Den parlamentariska samarbetskommittén skall informeras om samarbetsrådets rekommendationer.

Den parlamentariska samarbetskommittén får lämna rekommendationer till samarbetsrådet.

Artikel 93

1. Inom ramen för detta avtal åtar sig vardera parten att säkerställa att den andra partens fysiska och juridiska personer, utan diskriminering i förhållande till de egna medborgarna, har fri tillgång till parternas behöriga domstolar och administrativa organ för att kunna försvara sina rättigheter till person och egendom, inbegripet

dem som avser immateriell, industriell och kommersiell äganderätt.

2. Inom ramen för sina respektive befogenheter skall parterna

- uppmuntra antagande av skiljedomsförfarande för att lösa tvister som uppstår vid kommersiella transaktioner och samarbete mellan ekonomiska aktörer i gemenskapen och i Ukraina,
- överenskomma att när en tvist blir föremål för skiljedomsförfarande, vardera parten i tvisten, om inte annat föreskrivs i bestämmelserna för den skiljedomsstol som parterna valt, får välja sin egen skiljedomare, oavsett nationalitet, och att den tredje skiljedomaren, som är ordförande, eller den enda skiljedomaren får vara medborgare i en tredje stat,
- rekommendera sina ekonomiska aktörer att genom ömsesidig överenskommelse välja vilken lag som skall tillämpas på deras kontrakt,
- uppmuntra till användning av det skiljedomsförfarande som utarbetats av Förenta nationernas kommission för internationell handelsrätt (Uncitral) och till att skiljedomsförfarandet äger rum inför ett skiljedomscentrum i en stat som har undertecknat Konventionen om erkännande och verkställighet av utländska skiljedomar i New York den 10 juni 1958.

Artikel 94

Ingenting i detta avtal skall hindra en part från att vidta åtgärder som

- a) den anser nödvändiga för att hindra att uppgifter som kan skada dess väsentliga säkerhetsintressen utlämnas,
- b) har samband med produktion av eller handel med vapen, ammunition eller krigsmateriel eller forskning, utveckling eller produktion som är oundgänglig för försvarsändamål, förutsatt att sådana åtgärder inte försämrar konkurrensvillkoren för de produkter som inte är avsedda för särskilda militära ändamål,
- c) den anser väsentliga för sin egen säkerhet i händelse av att allvarliga inre konflikter påverkar upprätthållandet av lag och ordning, i händelse av krig eller allvarlig internationell spänning som innebär krigsfara eller för att fullgöra de skyldigheter den har tagit på sig i syfte att bevara fred och internationell säkerhet,
- d) den anser nödvändiga för att kunna iaktta sina internationella förpliktelser och åtaganden avseende kontroll av industriprodukter och teknik med dubbla användningsområden.

Artikel 95

1. På de områden som omfattas av detta avtal och utan att det påverkar tillämpningen av någon specialbestämmelse i detta

- får inte de förfaranden som tillämpas av Ukraina i fråga om gemenskapen ge upphov till diskriminering av medlemsstater, deras medborgare eller deras företag,
- får inte de förfaranden som tillämpas av gemenskapen i fråga om Ukraina ge upphov till att ukrainska medborgare eller företag diskrimineras.

2. Bestämmelserna i punkt 1 skall inte påverka parternas rätt att tillämpa relevanta bestämmelser i sin skattelagstiftning på skattebetalare som inte befinner sig i identiska omständigheter, särskilt vad gäller bosättningsort.

Artikel 96

1. Var och en av de två parterna får hänskjuta eventuella tvister angående tolkningen eller tillämpningen av detta avtal till samarbetsrådet.

2. Samarbetsrådet får lösa tvisten genom rekommendationer.

3. Om det inte är möjligt att lösa tvisten i enlighet med punkt 2 får vardera parten underrätta den andra om att den utsett en förlikningsman; den andra parten skall då utse en andra förlikningsman inom två månader. Vid tillämpningen av detta förfarande skall gemenskapen och dess medlemsstater anses vara en part i tvisten.

Samarbetsrådet skall utse en tredje förlikningsman.

Förlikningsmännens rekommendationer skall avges med majoritet. Sådana rekommendationer skall inte vara bindande för parterna.

Artikel 97

Parterna är överens om att på begäran av någondera parten snarast via lämpliga kanaler samråda för att diskutera frågor om tolkningen eller tillämpningen av detta avtal och andra relevanta frågor om förhållandet mellan parterna.

Bestämmelserna i denna artikel skall inte på något sätt påverka tillämpningen av artiklarna 18, 19, 96 och 102.

Artikel 98

Den behandling som beviljas Ukraina enligt detta avtal får inte på något sätt vara mer förmånlig än den behandling som medlemsstaterna beviljar varandra.

Artikel 99

I detta avtal avses med parter å ena sidan Ukraina och å andra sidan gemenskapen eller medlemsstaterna eller gemenskapen och medlemsstaterna, i enlighet med deras respektive behörigheter.

Artikel 100

I den utsträckning som frågor som omfattas av detta avtal omfattas av fördraget om Europeiska energistadgan och tillhörande protokoll skall det fördraget och de protokollen vid ikraftträdandet tillämpas på sådana frågor men endast i den utsträckning sådan tillämpning föreskrivs där.

Artikel 101

Detta avtal ingås för en inledande period på tio år. Avtalet skall automatiskt förnyas från år till år om inte någondera parten ger den andra parten skriftlig underrättelse om uppsägning av avtalet senast sex månader innan det upphör att gälla.

Artikel 102

1. Parterna skall vidta alla allmänna eller särskilda åtgärder som krävs för att uppfylla sina förpliktelser enligt avtalet. De skall se till att de mål som föreskrivs i avtalet uppnås.

2. Om någondera parten anser att den andra parten har underlåtit att uppfylla en förpliktelse enligt avtalet får den vidta lämpliga åtgärder. Dessförinnan skall den, utom i särskilt brådskande fall, förse samarbetsrådet med all relevant information som krävs för en noggrann undersökning av situationen i syfte att finna en för båda parter godtagbar lösning.

Vid val av åtgärder skall sådana åtgärder prioriteras som minst stör avtalets funktion. Dessa åtgärder skall omedelbart meddelas samarbetsrådet om den andra parten så begär.

Artikel 103

Bilagorna I, II, III, IV, V och tillägget till detta samt protokollet skall utgöra en integrerad del av detta avtal.

Artikel 104

Detta avtal skall inte beröra de rättigheter som tillförsäkras enskilda personer och ekonomiska aktörer genom befintliga avtal mellan en eller flera medlemsstater, å ena sidan, och Ukraina, å andra sidan, förrän likvärdiga rättigheter för dessa har uppnåtts enligt detta avtal, med

undantag för gemenskapens kompetensområde och utan att det påverkar medlemsstaternas förpliktelser till följd av detta avtal, på områden som omfattas av deras behörighet.

Artikel 105

Detta avtal skall å ena sidan tillämpas på de territorier inom vilka fördragen om upprättandet av Europeiska gemenskapen, Europeiska atomenergigemenskapen och Europeiska kol- och stålgemenskapen tillämpas och på de villkor som fastställs i de fördragen och, å andra sidan, på Ukrainas territorium.

Artikel 106

Generalsekreteraren för Europeiska unionens råd skall vara depositarie för detta avtal.

Artikel 107

Originalen till detta avtal har upprättats på danska, engelska, franska, grekiska, italienska, nederländska, portugisiska, spanska, tyska och ukrainska, vilka samtliga texter är lika giltiga, och skall deponeras hos generalsekreteraren för Europeiska unionens råd.

Artikel 108

Detta avtal skall godkännas av parterna i enlighet med deras egna förfaranden.

Detta avtal träder i kraft den första dagen i den andra månaden efter den dag då parterna underrättar generalsekreteraren för Europeiska unionens råd om att de förfaranden som avses i första stycket har avslutats.

Vid detta avtals ikraftträdande och såvitt avser förbindelserna mellan gemenskapen och Ukraina skall detta avtal ersätta avtalet mellan Europeiska ekonomiska gemenskapen och Europeiska atomenergigemenskapen och Sovjetunionen om handel och ekonomiskt och kommersiellt samarbete, som undertecknades i Bryssel den 18 december 1989.

Artikel 109

Om bestämmelserna i vissa delar av avtalet i väntan på att de förfaranden som är nödvändiga för detta avtals ikraftträdande skall avslutas genomförs under 1994 genom ett interimsavtal mellan gemenskapen och Ukraina, är parterna under sådana omständigheter eniga om att med "dagen för avtalets ikraftträdande" avse dagen för ikraftträdandet av interimsavtalet.

Hecho en Luxemburgo, el catorce de junio de mil novecientos noventa y cuatro.

Udfærdiget i Luxembourg den fjortende juni nitten hundrede og fire og halvfems.

Geschehen zu Luxemburg am vierzehnten Juni neunzehnhundertvierundneunzig.

Έγινε στο Λουξεμβούργο, στις δεκατέσσερις Ιουνίου χίλια εννιακόσια ενενήντα τέσσερα.

Done at Luxembourg on the fourteenth day of June in the year one thousand nine hundred and ninety-four.

Fait à Luxembourg, le quatorze juin mil neuf cent quatre-vingt-quatorze.

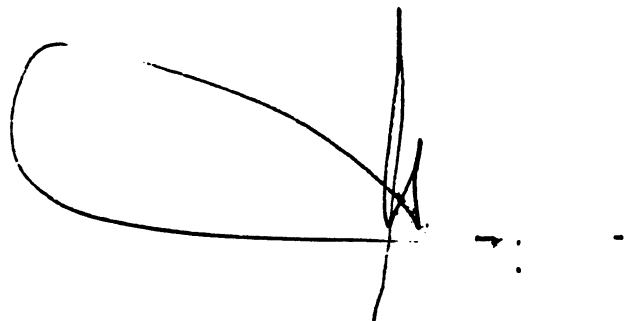
Fatto a Lussemburgo, addì quattordici giugno millenovecentonovantaquattro.

Gedaan te Luxemburg, de veertiende juni negentienhonderd vierennegentig.

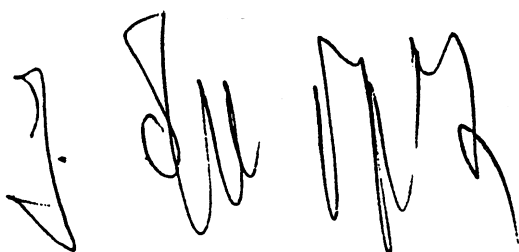
Feito em Luxemburgo, em catorze de Junho de mil novecentos e noventa e quatro.

Здійснено в Люксембурзі чотирнадцятого дня червня місяця одна тисяча дев'ятсот дев'яносто четвертого року.

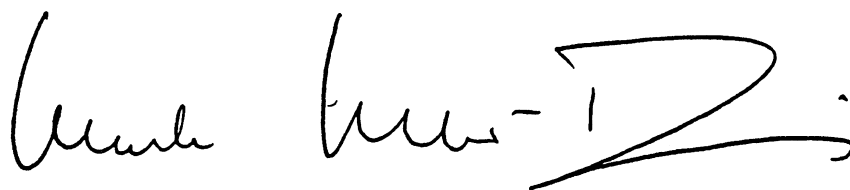
Pour le Royaume de Belgique
Voor het Koninkrijk België
Für das Königreich Belgien

På Kongeriget Danmarks vegne

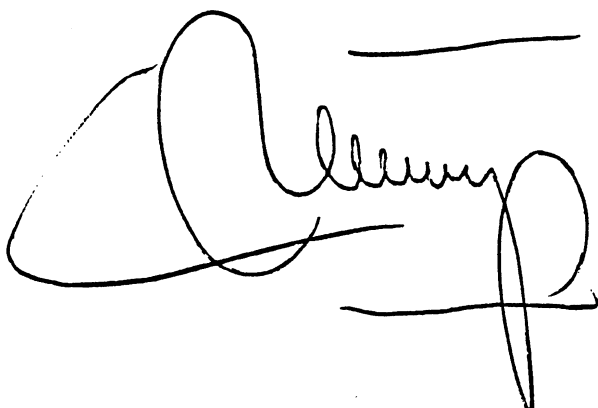
Für die Bundesrepublik Deutschland

Για την Ελληνική Δημοκρατία

Por el Reino de España

Pour la République française

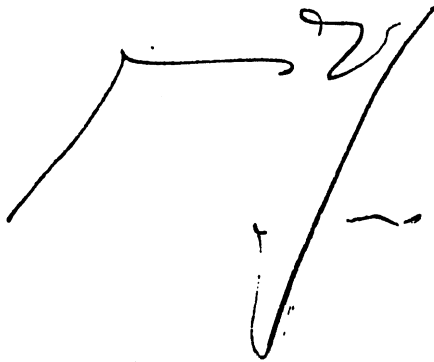
Thar cheann Na hÉireann
For Ireland

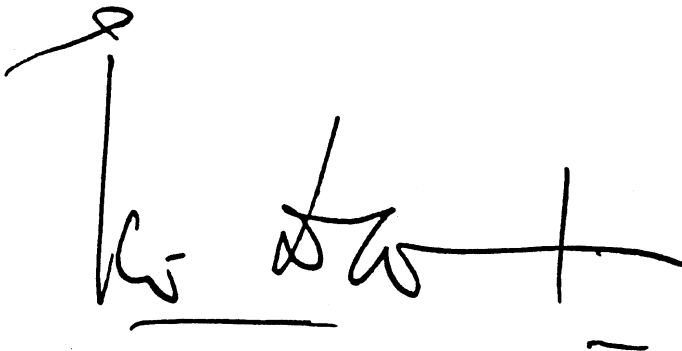
Per la Repubblica italiana

A handwritten signature in black ink, appearing to read "Giulio Andreotti", with a horizontal line underneath.

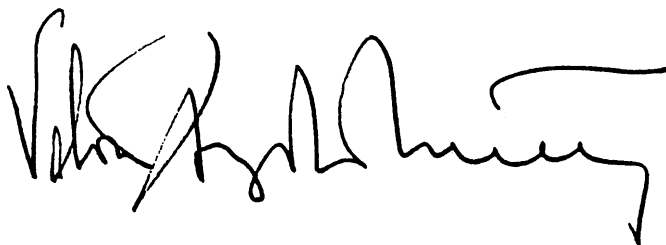
Pour le Grand-duché de Luxembourg

A handwritten signature in black ink, consisting of several stylized, overlapping strokes.

Voor het Koninkrijk der Nederlanden

A handwritten signature in black ink, appearing to read "H. van der Stoep", with a horizontal line underneath.

Pela República Portuguesa

A handwritten signature in black ink, appearing to read "Vitorino Antunes", with a horizontal line underneath.

For the United Kingdom of Great Britain and Northern Ireland

A handwritten signature in black ink, appearing to read "John Kew", with a horizontal line underneath.

Por las Comunidades Europeas

For de Europæiske Fællesskaber

Für die Europäischen Gemeinschaften

Για τις Ευρωπαϊκές Κοινότητες

For the European Communities

Pour les Communautés européennes

Per le Comunità europee

Voor de Europese Gemeenschappen

Pelas Comunidades Europeias

За Україну

FÖRTECKNING ÖVER BILAGOR

<i>Bilaga I</i>	Vägledande förteckning över förmåner som Ukraina beviljat de oberoende staterna i enlighet med artikel 12
<i>Bilaga II</i>	Särskilda åtgärder som utgör undantag från bestämmelserna i artikel 14
<i>Bilaga III</i>	Konventioner om immateriell, industriell och kommersiell äganderätt som avses i artikel 50.2
<i>Bilaga IV</i>	Gemenskapens förbehåll i enlighet med artikel 30.1 b
<i>Bilaga V</i>	Ukrainas förbehåll i enlighet med artikel 30.2 a
<i>Tillägg till bilaga V</i>	Finansiella tjänster: definitioner

FÖRTECKNING ÖVER PROTOKOLL

Protokoll om ömsesidigt bistånd i tullfrågor.

BILAGA I

VÄGLEDANDE FÖRTECKNING ÖVER FORMÅNER SOM UKRAINA BEVILJAT DE OBEROENDE
STATERNA I ENLIGHET MED ARTIKEL 121. *Armenien, Estland, Georgien, Kazakstan, Litauen, Moldova, Ryssland, Turkmenistan, Vitryssland:*

Inga importavgifter skall tillämpas.

Inga exportavgifter skall tillämpas för varor som levererats inom ramarna för tullklarering och mellanstatliga avtal inom de volymer som anges i dessa.

Ingen mervärdesskatt skall tillämpas på export och import.

Ingen punktskatt skall tillämpas på export.

Samtliga oberoende stater: exportkvoter för leverans av produkter inom ramarna för årliga mellanstatliga handels- och samarbetsavtal skall öppnas på samma sätt som för leveranser för statliga behov.

2. *Armenien, Estland, Georgien, Kazakstan, Litauen, Moldova, Turkmenistan, Vitryssland:* Betalningar kan göras i rubel.

Ryssland: betalningar kan göras i rubel eller karbovanets.

Samtliga oberoende stater: särskilda system för icke-kommersiell verksamhet, inbegripet betalningar till följd av sådan verksamhet.

3. *Samtliga oberoende stater:* särskilda system för löpande betalningar.4. *Samtliga oberoende stater:* särskilda prissystem för handel med vissa råmaterial och halvfabrikat.5. *Samtliga oberoende stater:* särskilda transitvillkor.6. *Samtliga oberoende stater:* särskilda villkor för tullförfaranden.

—

*BILAGA II***SÄRSKILDA ÅTGÄRDER SOM UTGÖR UNDANTAG FRÅN BESTÄMMELSERNA I ARTIKEL 14**

1. Undantagsåtgärder som avviker från bestämmelserna i artikel 14 får vidtas av Ukraina i form av kvantitativa restriktioner på icke-diskriminerande grund.
2. Dessa åtgärder får beröra endast nyetablerade industrier eller vissa sektorer som genomgår omstrukturering eller som konfronteras med allvarliga svårigheter, särskilt när dessa problem leder till betydande sociala problem.
3. Det samlade värdet av importen av varor som omfattas av dessa åtgärder får inte överstiga 15 % av den totala importen från gemenskapen under det år som närmast föregår införandet av eventuella kvantitativa restriktioner för vilka statistik finns att tillgå.
4. Dessa åtgärder får tillämpas endast under en övergångstid som upphör den 31 december 1998 om inte parterna överenskommer om annat eller när Ukraina blir avtalslutande part i GATT, beroende på vilket som inträffar först.
5. Ukraina skall underrätta samarbetsrådet om sådana åtgärder som landet avser att vidta enligt villkoren i denna bilaga och på gemenskapens begäran skall samråd äga rum inom samarbetsområdet om sådana åtgärder och de sektorer som gäller innan åtgärderna träder i kraft.

BILAGA III

KONVENTIONER OM IMMATERIELL, INDUSTRIELL OCH KOMMERSIELL ÄGANDERÄTT SOM AVSES I ARTIKEL 50.2

1. I artikel 50.2 avses följande multilaterala konventioner:
    - Bernkonventionen för skydd av litterära och konstnärliga verk (Parisakten, 1971).
    - Internationell konvention om skydd för utövande konstnärer, framställare av fonogram och radioföretag (Rom, 1961).
    - Protokoll till Madridöverenskommelsen om internationell registrering av varumärken (Madrid, 1989).
    - Niceöverenskommelsen om internationell klassificering av varor och tjänster vid registrering av varumärkten (Genève, 1977; ändrad 1979).
    - Budapestkonventionen om internationellt erkännande av deponering av mikroorganismer för patentändamål (1977; ändrad 1980).
    - Internationella konventionen om skydd för växtförädlingsprodukter (UPOV) (Genèveakten, 1978).
  2. Ukraina skall sträva efter att utan otillbörlig försening ansluta sig till 1991 års internationella konvention om skydd för växtförädlingsprodukter (UPOV).
  3. Samarbetsrådet kan rekommendera att artikel 50.2 skall tillämpas på andra multilaterala konventioner. Om det skulle uppstå sådana problem på området för immateriell, industriell och kommersiell äganderätt som påverkar handelsvillkoren skall samråd snarast äga rum på begäran av endera parten i syfte att nå ömsesidigt tillfredsställande lösningar.
  4. Parterna bekräftar betydelsen av de förpliktelser som följer av följande multilaterala konventioner:
    - Pariskonventionen om industriellt rättsskydd (Stockholmsakten, 1967; ändrad 1979).
    - Madridöverenskommelsen om internationell registrering av varumärken (tilläggsakt i Stockholm, 1967; ändrad 1979).
    - Konvention om patentsamarbete (Washington, 1970; ändrad 1979, reviderad 1984).
  5. Från och med ikraftträdandet av detta avtal skall Ukraina, vad gäller erkännande och skydd av immateriell, industriell och kommersiell äganderätt, bevilja gemenskapsföretag och medborgare i gemenskapen en behandling som inte är mindre gynnsam än den Ukraina beviljar tredje land inom ramen för bilaterala avtal.
  6. Bestämmelserna i punkt 5 skall inte gälla förmåner som Ukraina beviljar tredje land på en effektiv ömsesidig grund eller förmåner som Ukraina beviljar ett annat land i före detta Sovjetunionen.
-

*BILAGA IV***GEMENSKAPENS FÖRBEHÅLL I ENLIGHET MED ARTIKEL 30.1 b****Gruvdrift**

I vissa medlemsstater kan koncession krävas för gruv- och mineralrättigheter för icke gemenskapskontrollerade företag.

Fiske

Tillgång till och användning av biologiska resurser och fiskevatten som är belägna i de farvatten som omfattas av medlemsstaternas suveränitet eller jurisdiktion skall begränsas till fiskefartyg som för en medlemsstats flagg och är registrerade inom gemenskapens territorium, om inte annat föreskrivs.

Köp av fast egendom

I vissa medlemsstater omfattas icke-gemenskapsbolags köp av fast egendom av restriktioner.

Audiovisuella tjänster inbegripet radio

Nationell behandling för produktion och distribution, inbegripet sändning och andra former av överföring till allmänheten, får reserveras för audiovisuella verk som uppfyller vissa ursprungskriterier.

Telekommunikationstjänster inbegripet mobil- och satellittjänster**Reserverade tjänster**

I vissa medlemsstater är tillträde till marknaden för kompletterande tjänster och infrastrukturer begränsat.

Yrkesmässiga tjänster

Tjänster som är förbehållna fysiska personer som är medborgare i medlemsstaterna. Under vissa förhållanden får dessa personer bilda bolag.

Jordbruk

I vissa medlemsstater är nationell behandling inte tillämplig för icke-gemenskapskontrollerade bolag som önskar åta sig att driva jordbruksföretag. Icke-gemenskapskontrollerade bolags förvärv av vingårdar omfattas av anmälan eller om nödvändigt av tillstånd.

Nyhetsbyråtjänster

I vissa medlemsstater finns begränsningar för utländskt ägande i förlag och radio- och televisionsbolag.

BILAGA V

UKRAINAS FÖRBEHÅLL I ENLIGHET MED ARTIKEL 30.2 a

Tillämpning av reservationerna i denna bilaga skall inte i något fall leda till behandling som är mindre gynnsam än den som ges till bolag från tredje land.

1. Finansiella tjänster (enligt definitionen i bifogat tillägg)**1.1 Banktjänster och tillhörande finansiella tjänster**

Under en övergångstid på högst fem år från dagen för undertecknandet av detta avtal får Ukraina, vad gäller upprättande av dotterbolag och filialer till gemenskapsbolag i Ukraina, fortsätta att tillämpa bestämmelserna i de ukrainska lagarna

- ”om systemet för valutareglering och valutakontroll”,
- ”om banker och bankverksamhet”,
- ”om realsäkerhet”,
- ”om aktier och fondbörser”,
- ”om privatiseringspapper” (i samband med distribution och handel med privatiseringsvouchers).

Under denna övergångsperiod får inga nya förordningar eller åtgärder antas som höjer diskrimineringsnivån gentemot dotterbolag eller filialer till gemenskapsföretag i jämfört med ukrainska bolag.

1.2 Försäkring (enligt definitionen i bifogat tillägg)

Senast fem år från dagen för undertecknande av detta avtal skall Ukraina skapa de förutsättningar som krävs för att etablera försäkringsbolag från gemenskapen samt gemensamma försäkringsbolag i enlighet med artikel 30.2 a.

Under denna övergångsperiod får inga nya förordningar eller åtgärder antas som höjer diskrimineringsnivån gentemot dotterbolag eller filialer till gemenskapsföretag jämfört med ukrainska bolag.

Under övergångsperioden är utlänningars försäkringsverksamheter inom vissa sektorer stängda, begränsade eller föremål för vissa villkor.

2. Andra områden*Fastighetsmäklarverksamhet**Äganderätt till och användning av naturresurser*

Användning av resurser under jord, inbegripet gruvsdrift. Köp och försäljning av naturresurser.

Fiske

Tillgång till och användning av biologiska resurser och fiskevatten på ukrainskt territorium och i Ukrainas exklusiva ekonomiska zon är föremål för vissa restriktioner.

Jakt

Jakt är föremål för restriktioner i enlighet med Ukrainas lagstiftning.

Jordbruk

Köp och försäljning av jordbruksmark och skog.

Arrende av statlig egendom

För arrende av statlig egendom kan betalning i fritt konvertibel valuta krävas.

Telekommunikationer

Med avseende på etablering kan godkännande krävas för bolag som kontrolleras av utlänningar.

Massmediabolag

Vissa begränsningar för utländskt deltagande i massmedial verksamhet.

Viss yrkesverksamhet

Yrkesverksamheter inom vissa sektorer förbehålls ukrainska medborgare eller är föremål för särskilda krav (medicinska krav, utbildningskrav, rättsliga tjänster, exklusive affärskonsultationer, även avseende relevanta rättsliga aspekter).

Historiska byggnader och monument

---

*Tillägg till bilaga V***Finansiella tjänster: definitioner**

En finansiell tjänst är varje tjänst av finansiell karaktär som tillhandahålls av någon av parternas finansiella serviceföretag. Finansiella tjänster omfattar följande verksamhet:

A. Alla försäkringstjänster och försäkringsrelaterade tjänster:

1. Direktförsäkring (inbegripet koassurans):
  - i) Liv.
  - ii) Icke liv.
2. Återförsäkring och retrocession.
3. Försäkringsförmedling, såsom mäklarverksamhet och agentur.
4. Stödtjänster till försäkring, såsom rådgivning, aktuarietjänster, riskbedömning och skadereglering.

B. Banktjänster och andra finansiella tjänster (undantaget försäkring):

1. Mottagande av insättningar och andra återbetalningspliktiga medel från allmänheten.
2. Utlåning av alla slag, omfattande bland annat konsumentkrediter, hypotekskrediter, factoring och finansiering av affärstransaktioner.
3. Finansiell leasing.
4. Alla betalnings- och penningförmedlingstjänster, omfattande kreditkort, resecheckar och bankväxlar.
5. Garantier och åtaganden.
6. Handel för kunders räkning, antingen på fondbörsen, på OTC-marknaden eller på annat sätt, med följande:
  - a) Penningsmarknadsinstrument (checkar, växlar, bankcertifikat [*certificates of deposits*] osv.).
  - b) Utländsk valuta.
  - c) Derivat som omfattar men inte är begränsade till terminsaffärer och optioner.
  - d) Valutakursinstrument och räntebärande papper, omfattande sådana produkter som svappar, ränteterminer (*forward rate agreements*) osv.
  - e) Överlåtbara värdepapper.
  - f) Andra överlåtbara instrument och ekonomiska tillgångar, inbegripet guld- och silvertackor.
7. Medverkan vid emissioner av alla slags värdepapper, däribland emissionsgarantier och placering såsom mellanhand (offentligt eller privat) och serviceverksamhet i samband med sådana emissioner.
8. Penningmäklarverksamhet.
9. Förvaltning av tillgångar, såsom kassa- eller portföljförvaltning, förvaltning av alla former av kollektiva investeringar, förvaltning av pensionsfonder, förvaring och förvaltning av anförtrodda medel.
10. Reglering och clearing av finansiella tillgångar, däribland värdepapper, derivat och andra överlåtbara instrument.
11. Tillhandahållande och överföring av ekonomisk information, finansiell databehandling och tillhörande programvara som andra leverantörer av finansiella tjänster tillhandahållit.
12. Rådgivande förmedling och ytterligare finansiella stödtjänster med avseende på all verksamhet enligt punkterna 1–11 ovan, även kreditupplysning och kreditanalys, undersökningar och rådgivning i samband med investeringar och portföljer, rådgivning om förvärv samt omstrukturering av företag och företagsstrategier.

Följande verksamheter ingår inte i definitionen av finansiella tjänster:

- a) Verksamhet som bedrivs av centralbanker eller någon annan offentlig institution inom ramen för penning- eller valutakurspolitik.
  - b) Verksamhet som bedrivs av centralbanker, regeringsorgan eller myndigheter eller offentliga institutioner, på regeringens vägnar eller som garanteras av denna, utom i de fall då denna verksamhet kan bedrivs av tillhandahållare av finansiella tjänster i konkurrens med sådana offentliga organ eller privata institutioner.
  - c) Verksamhet som ingår i lagstadgade sociala trygghets- eller pensionssystem, utom när denna verksamhet kan bedrivs av finansiella serviceföretag i konkurrens med offentliga organ eller privata institutioner.
-

PROTOKOLL

om ömsesidigt bistånd mellan administrativa myndigheter i tullfrågor

Artikel 1

Definitioner

I detta protokoll avses med

- a) *tullagstiftning*: bestämmelser som är tillämpliga inom parternas territorier och som reglerar import, export, transitering av varor samt tullförfaranden i varje form, häri inbegripet åtgärder i form av förbud, restriktioner och kontroll som antagits av parterna,
- b) *tullar*: alla tullar, skatter, taxor och avgifter som fastställs och uppbärs inom parternas territorier i enlighet med tullagstiftningen, dock med undantag av taxor och avgifter som är begränsade till belopp som motsvarar de ungefärliga kostnaderna för utförda tjänster,
- c) *ansökande myndighet*: en behörig administrativ myndighet som utsetts för detta ändamål av en part och som gör en framställan om bistånd i tullfrågor,
- d) *anmodad myndighet*: en behörig administrativ myndighet som utsetts för detta ändamål av en part och som mottar en framställan om bistånd i tullfrågor,
- e) *överträdelse*: varje brott mot tullagstiftningen liksom varje försök att bryta mot denna.

Artikel 2

Räckvidd

1. Parterna skall, inom ramen för sina befogenheter, bistå varandra på det sätt och i enlighet med de villkor som fastställs i detta protokoll för att säkerställa att tullagstiftningen tillämpas riktigt, särskilt genom att förebygga, upptäcka och utreda överträdelser av denna lagstiftning.
2. Bistånd i tullfrågor i enlighet med detta protokoll är tillämpligt på varje administrativ myndighet hos parterna som är behörig att tillämpa detta protokoll. Det skall inte påverka bestämmelserna om ömsesidigt bistånd i brottsutredningar. Det skall inte heller utan rättsliga myndigheters tillstånd omfatta information, som erhållits på grundval av behörighet som utövas på dessa myndigheters begäran om inte de berörda myndigheterna är ense om det.

Artikel 3

Bistånd på begäran

1. På framställan av den ansökande myndigheten skall den anmodade myndigheten överlämna all relevant information som kan göra det möjligt för denna att säkerställa

att tullagstiftningen tillämpas på ett riktigt sätt, däri inbegripet information om upptäckta eller planerade handlingar som innebär eller skulle innebära en överträdelse av sådan lagstiftning.

2. På framställan av den ansökande myndigheten skall den anmodade myndigheten informera den förstnämnda om huruvida varor som exporterats från den ena partens territorium har importerats i vederbörlig ordning till den andra partens territorium, och när så är lämpligt, också ange vilket tullförfarande som tillämpats på varorna.

3. På framställan av den ansökande myndigheten skall den anmodade myndigheten vidta nödvändiga åtgärder för att säkerställa att övervakning sker av

- a) fysiska eller juridiska personer, om det finns skälig grund att anta att de överträder eller har överträtt tullagstiftningen,
- b) varurörelser som enligt anmälan möjligen kan ge upphov till omfattande överträdelser av tullagstiftningen,
- c) transportmedel, om det finns skälig grund att anta att de har använts, används eller kan komma att användas vid överträdelser av tullagstiftningen.

Artikel 4

Bistånd på eget initiativ

Parterna skall bistå varandra i enlighet med sina lagar, regler och andra rättsliga instrument, om de anser det nödvändigt för en riktig tillämpning av tullagstiftningen, särskilt när de får information som hänför sig till

- förfaranden som har inneburit, innebär eller skulle innebära en överträdelse av sådan lagstiftning och som kan vara av intresse för andra parter,
- nya medel eller metoder som används vid genomförande sådana förfaranden,
- varor som är kända för att vara föremål för omfattande överträdelser av tullagstiftningen.

Artikel 5

Delgivning

På framställan av den ansökande myndigheten skall den anmodade myndigheten i enlighet med sin lagstiftning vidta alla nödvändiga åtgärder för att till mottagare som är bosatta eller etablerade inom dess territorium

- överlämna alla handlingar, och
- delge alla beslut,

som omfattas av detta protokolls tillämpningsområde. I detta fall är artikel 6.3 tillämplig.

Artikel 6

Biståndsframställans form och innehåll

1. Framställningar enligt detta protokoll skall göras skriftligen. De handlingar som är nödvändiga för att framställan skall kunna efterkommas skall medfölja framställan. Om det är nödvändigt kan muntliga framställningar godtas i brådskande fall men de måste genast bekräftas skriftligen.

2. Framställningar enligt punkt 1 i denna artikel skall innehålla följande information:

- a) Den ansökande myndighet som gör framställan.
- b) Den begärda åtgärden.
- c) Föremålet för och skälet till framställan.
- d) De lagar och andra relevanta rättsliga instrument som berörs.
- e) Så exakta och fullständiga uppgifter som möjligt om de fysiska eller juridiska personer som är föremål för utredningen.
- f) En kortfattad redogörelse för relevanta uppgifter i saken och för genomförda utredningar, med undantag för fall som avses i artikel 5.

3. Framställningar skall lämnas på något av den anmodade myndighetens officiella språk eller på ett språk som denna kan godta.

4. Om en framställning inte uppfyller de formella kraven, får rättelse eller komplettering begäras; beslut om säkerhetsåtgärder får dock meddelas.

Artikel 7

Handläggning av framställningar om bistånd

1. För att efterkomma en framställan om bistånd skall den anmodade myndigheten eller, om denna inte är behörig, det administrativa organ till vilken den anmodade myndigheten ställt framställan, handla inom ramen för sin behörighet och tillgängliga resurser som om den handlade för egen räkning eller på begäran av andra myndigheter hos samma part, genom att lämna tillgänglig information eller genom att antingen företa eller låta företa lämpliga undersökningar.

2. Biståndsframställningar skall handläggas i enlighet med den anmodade partens lagar och andra rättsliga instrument.

3. Vederbörligen bemyndigade tjänstemän hos en part får, med samtycke från den andra berörda parten och på de villkor som denna ställt, från den anmodade myndigheten eller från någon annan myndighet för vilken den anmodade myndigheten är ansvarig, erhålla den information om överträdelse av tullagstiftningen som den ansökande myndigheten behöver för tillämpningen av detta protokoll.

4. Tjänstemän hos en part får, med samtycke från den andra berörda parten, och på de villkor som den senare ställt, närvara vid undersökningar som genomförs inom den senares territorium.

Artikel 8

Former för informationsutbyte

1. Den anmodade myndigheten skall till den ansökande myndigheten meddela resultatet av företagna undersökningar i form av handlingar, bestyrkta kopior av handlingar, rapporter och liknande.

2. De handlingar som avses i punkt 1 kan ersättas av datoriserad information i vilken form som helst för samma ändamål.

Artikel 9

Undantag från skyldigheten att lämna bistånd

1. Parterna får vägra lämna bistånd enligt detta protokoll, om biståndet skulle

- a) strida mot suveränitet, allmän ordning, säkerhet och andra väsentliga intressen, eller
- b) röra andra valuta- eller skattebestämmelser än bestämmelser om tullar, eller
- c) röja industri-, handels- eller yrkeshemligheter.

2. Om den ansökande myndigheten gör en framställan om bistånd som den själv inte skulle kunna tillhandahålla på begäran, skall den framhålla detta i sin framställan. Det åligger sedan den anmodade myndigheten att avgöra hur framställan skall behandlas.

3. Om en framställan om bistånd inte efterkoms eller om den avslås, skall den ansökande myndigheten utan dröjsmål underrättas om beslutet och skälen till detta.

Artikel 10

Skyldighet att iaktta sekretess

1. All information som lämnas i enlighet med detta protokoll skall, oavsett form, vara konfidentiell. Den skall omfattas av sekretess och åtnjuta det skydd som gäller likartad information enligt tillämplig lagstiftning hos den part som mottog den och enligt motsvarande bestämmelser som för gemenskapens myndigheter.

2. Personuppgifter skall inte överlämnas om det finns skälig grund att anta att överföringen eller användningen av uppgifterna skulle strida mot en parts grundläggande rättsprinciper, i synnerhet om den berörda personen kan lida otillbörlig skada. På begäran skall den mottagande parten informera den part som lämnat uppgifterna om användningen av den tillhandahållna informationen och om vilka resultat som uppnåtts.

3. Personuppgifter får överlämnas endast till tullmyndigheter och, om det är nödvändigt för åtal, till åklagar- och rättsvårdande myndigheter. Andra personer eller myndigheter får erhålla sådana uppgifter endast efter tillstånd från den myndighet som lämnat uppgifterna.

4. Den tillhandahållande parten skall försäkra sig om riktigheten hos den informationen som lämnas ut. Om det framkommer att den var oriktig eller bör förstöras, skall detta utan dröjsmål anmälas till den mottagande parten. Den senare skall göra rättelsen eller förstöra informationen.

5. Utan att det påverkar fall av övervägande allmänt intresse, kan den berörda personen på begäran erhålla information om sådana uppgifter som finns lagrade på data och om ändamålet med lagringen.

Artikel 11

Användning av information

1. Information som erhållits skall användas uteslutande för detta protokolls syften och får användas hos parterna för andra ändamål endast efter skriftligt medgivande från den administrativa myndighet som lämnade informationen, och informationen skall omfattas av de förbehåll som den myndigheten kan ha uppställt.

2. Punkt 1 skall inte hindra att informationen används i eventuella rättsliga eller administrativa förfaranden som inleds därefter med anledning av att tullagstiftningen överträtts.

3. Parterna får i sitt bevismaterial, sina rapporter och vittnesmål samt förhandlingar och förfaranden inför domstol som bevisning använda information som erhållits och handlingar som de tagit del av, i enlighet med bestämmelserna i detta protokoll.

Artikel 12

Sakkunniga och vittnen

En tjänsteman vid en anmodad myndighet får bemyndigas att, inom ramen för detta bemyndigande, inställa sig som sakkunnig eller vittne vid rättsliga eller administra-

tiva förfaranden rörande ärenden som omfattas av detta protokoll inom en annan parts jurisdiktion; tjänstemannen får också förete sådana föremål eller handlingar eller bestyrkta kopior av dessa, som kan behövas vid dessa förfaranden. Av begäran om inställelse skall klart framgå i vilket ärende och i vilken egenskap eller tjänsteställning tjänstemannen skall höras.

Artikel 13

Utgifter för bistånd

Parterna skall avstå från att kräva ersättning av varandra för kostnader som föranletts av tillämpningen av detta protokoll, utom, när så är skäligt, för ersättning till sakkunniga och vittnen samt till tolkar och översättare som inte är offentliganställda.

Artikel 14

Genomförande

1. Förvaltningen av detta protokoll skall anförtros de centrala tullmyndigheterna i Ukraina å ena sidan och de behöriga enheterna inom Europeiska gemenskapernas kommission och, när så är lämpligt, tullmyndigheterna i Europeiska unionens medlemsstater å andra sidan. De skall besluta om alla praktiska åtgärder och arrangemang som är nödvändiga för protokollets tillämpning, och därvid ta hänsyn till bestämmelser om dataskydd. De kan föreslå för behöriga organ att vidta de ändringar i detta protokoll som de anser bör göras.

2. Parterna skall rådgöra med varandra och därefter hålla varandra informerade om de närmare tillämpningsföreskrifter som antas i enlighet med bestämmelserna i detta protokoll.

Artikel 15

Komplementaritet

1. Detta protokoll skall komplettera och inte hindra tillämpningen av eventuella andra avtal om ömsesidigt bistånd, som har slutits eller kan komma att slutas mellan en eller flera medlemsstater i Europeiska unionen och Ukraina. Det skall inte heller utesluta att ett mer vittgående ömsesidigt bistånd beviljas med stöd av sådana avtal.

2. Utan att det påverkar tillämpningen av artikel 11, skall dessa avtal inte påverka gemenskapsbestämmelser som reglerar utbyte mellan kommissionens behöriga enheter och medlemsstaternas tullmyndigheter av sådan information som erhållits i tullärenden som kan vara av intresse för gemenskapen.

SLUTAKT

De befullmäktigade ombuden för

KONUNGARIKET BELGIEN,

KONUNGARIKET DANMARK,

FÖRBUNDSREPUBLICEN TYSKLAND,

REPUBLICEN GREKLAND,

KONUNGARIKET SPANIEN,

REPUBLICEN FRANKRIKE,

IRLAND,

REPUBLICEN ITALIEN,

STORHERTIGDÖMET LUXEMBURG,

KONUNGARIKET NEDERLÄNDERNA,

REPUBLICEN PORTUGAL,

FÖRENADE KONUNGARIKET STORBRITANNIEN OCH NORDIRLAND,

avtalslutande parter i Fördraget om upprättandet av EUROPEISKA GEMENSKAPEN, Fördraget om upprättandet av EUROPEISKA KOL- OCH STÅLGEMENSKAPEN och Fördraget om upprättandet av EUROPEISKA ATOMENERGIGEMENSKAPEN,

nedan kallade medlemsstaterna, och

EUROPEISKA GEMENSKAPEN, EUROPEISKA KOL- OCH STÅLGEMENSKAPEN och EUROPEISKA ATOMENERGIGEMENSKAPEN,

nedan kallade gemenskapen, å ena sidan,

och de befullmäktigade ombuden för UKRAINA,

å andra sidan,

har vid ett möte i Luxemburg den fjortonde dagen i månaden juni år nittonhundranittiofyra för att underteckna Avtalet om partnerskap och samarbete som upprättar ett partnerskap mellan Europeiska gemenskaperna och deras medlemsstater, å ena sidan, och Ukraina, å andra sidan, nedan kallat partnerskaps- och samarbetsavtalet, antagit följande texter:

Partnerskaps- och samarbetsavtalet, inklusive dettas bilagor och protokollet om ömsesidigt bistånd mellan administrativa myndigheter i tullfrågor.

De befullmäktigade ombuden för medlemsstaterna och för gemenskapen och de befullmäktigade ombuden för Ukraina har antagit texterna till de gemensamma förklaringar som anges nedan och som bifogas denna slutakt:

Gemensam förklaring om artikel 18

Gemensam förklaring om artikel 19

Gemensam förklaring om artikel 30

Gemensam förklaring om artikel 31

Gemensam förklaring om begreppet ”kontroll” i artikel 32 b och artikel 43

Gemensam förklaring om artikel 50

Gemensam förklaring om artikel 102

De befullmäktigade ombuden för medlemsstaterna och gemenskapen och de befullmäktigade ombuden för Ukraina har även beaktat följande ensidiga förklaring, som bifogas denna slutakt:

Förklaring av franska regeringen om avtalets tillämpning på utomeuropeiska länder och territorier som är associerade med Europeiska gemenskapen.

De befullmäktigade ombuden för medlemsstaterna och gemenskapen och de befullmäktigade ombuden för Ukraina har även beaktat följande skriftväxling, som bifogas denna slutakt:

Skriftväxling mellan gemenskapen och Ukraina om etablering av bolag.

Gemensam förklaring om artikel 18

Gemenskapen och Ukraina förklarar att texten i skyddsklausulen inte innebär skyddsbehandling enligt GATT.

Gemensam förklaring om artikel 19

Bestämmelserna i artikel 19 är varken avsedda för eller får tillåtas att, försena förhindra eller stå i vägen för de förfaranden som föreskrivs i respektive parts lagstiftning om undersökningar om antidumpning och undersökningar av dotterbolag.

Gemensam förklaring om artikel 30

Utan att det påverkar tillämpningen av de reservationer som anges i bilagorna IV och V eller bestämmelserna i artiklarna 44 och 47 är parterna överens om att uttrycket ”i enlighet med sina lagar och andra författningar” i artikel 30.1 och 30.2 avser att varje part får reglera etableringen av och verksamheten hos bolag på deras eget territorium, förutsatt att dessa lagar och andra författningar inte innebär några nya reservationer i fråga om etablering av och verksamheten hos den andra partens bolag vilka kan leda till en mindre gynnsam behandling än den som beviljas partens egna bolag eller tredje lands bolag, filialer eller dotterbolag.

Gemensam förklaring om artikel 31

En parts inre vattentransportföretags affärsverksamhet på den andra partens territorium skall regleras i enlighet med lagstiftning som tillämpas inom medlemsstaterna eller Ukraina tills överenskommelse kan träffas om mer gynnsamma bestämmelser som reglerar sådan affärsverksamhet, och om sådan verksamhet inte regleras av andra rättsliga instrument som är bindande för parterna.

Parterna är ense om att en affärsverksamhet skall ske i form av dotterbolag eller filialer enligt definitionen i artikel 32.

”Tillämplig lagstiftning” skall översättas till ukrainska med ”*дiйче законодавство*”.

Gemensam förklaring om begreppet ”kontroll” i artikel 32 b och artikel 43

1. Parterna bekräftar sin enighet om att frågan om kontroll skall vara beroende av de faktiska omständigheterna i varje enskilt fall.

2. Ett bolag skall till exempel anses vara "kontrollerat" av ett annat bolag och därmed vara dotterbolag till ett sådant annat bolag, om
  - det andra bolaget direkt eller indirekt innehar en majoritet av rösterna, eller
  - det andra bolaget har rätt att utse eller avskeda en majoritet av förvaltnings-, lednings- eller tillsynsorganet och samtidigt är aktieägare eller delägare i dotterbolaget.
3. Båda parterna anser att kriterierna i punkt 2 inte är uttömmande.

Gemensam förklaring om artikel 50

Parterna är överens om att vid tillämpningen av detta samarbetsavtal skall immateriell, industriell och kommersiell äganderätt särskilt omfatta skydd av upphovsrätt, inklusive upphovsrätt till dataprogram och närstående rättigheter, patent, mönsterskydd, geografiska ursprungsbeteckningar, varumärken och servicemärken, kretsmönster i halvledarprodukter liksom skydd mot illojal konkurrens enligt artikel 10a i Pariskonventionen för skydd av den industriella äganderätten samt skydd av förtrolig information om know-how.

Parterna förklarar att uttrycket "immateriell, industriell och kommersiell äganderätt" skall översättas till ukrainska med "інтелектуальна власність".

Gemensam förklaring om artikel 102

Vad gäller dess riktiga tolkning och praktiska tillämpning är parterna överens om att uttrycket "särskilt brådskande fall" som anges i artikel 102 i avtalet avser fall då en part begär ett väsentligt avtalsbrott. Ett väsentligt avtalsbrott består av

- a) vägran att fullgöra avtalet i strid med den internationella rättens allmänna regler, eller
- b) överträdelser mot avtalets viktigaste beståndsdelar enligt artikel 2.

Franska regeringens förklaring

Franska republiken noterar att partnerskaps- och samarbetsavtalet med Ukraina inte är tillämpligt på de utomeuropeiska länder och territorier som är associerade med Europeiska gemenskapen i enlighet med Fördraget om upprättandet av Europeiska gemenskapen.

SKRIFTVÄXLING

mellan Gemenskapen och Ukraina om etablering av bolag

A. *Skrift från Ukraina*

Jag får hänvisa till det den 23 mars 1994 paraferade partnerskaps- och samarbetsavtalet.

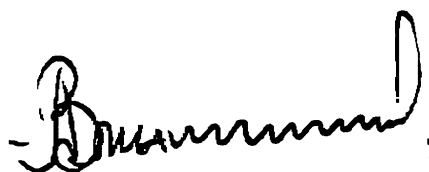
Som jag betonade under förhandlingarna beviljar Ukraina i vissa hänseenden sådana gemenskapsbolag som är etablerade och drivs i Ukraina en privilegierad behandling. Jag förklarade att detta återspeglar den ukrainska politiken att på alla sätt främja gemenskapsbolags etablering i Ukraina.

Mot denna bakgrund är det min uppfattning att Ukraina under tiden mellan dagen då detta avtal paraferades och dagen då de relevanta artiklarna om etablering av bolag träder i kraft inte kommer att besluta om åtgärder eller bestämmelser som skulle leda till eller förstärka diskriminering av gemenskapsbolag gentemot ukrainska bolag eller bolag från tredje land jämfört med den situation som rådde dagen då det här avtalet paraferades.

Jag vore tacksam om Ni ville bekräfta att Ni har mottagit denna skrift.

Med utmärkt högaktning

För Ukrainas regering

B. *Skrift från gemenskapen*

Tack för Er idag daterade skrift av följande innehåll:

”Jag får hänvisa till det den 23 mars 1994 paraferade partnerskaps- och samarbetsavtalet.

Som jag betonade under förhandlingarna beviljar Ukraina i vissa hänseenden sådana gemenskapsbolag som är etablerade och drivs i Ukraina en privilegierad behandling. Jag förklarade att detta återspeglar den ukrainska politiken att på alla sätt främja gemenskapsbolags etablering i Ukraina.

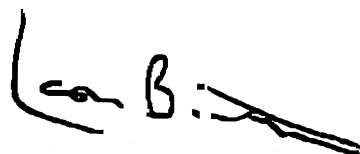
Mot denna bakgrund är det min uppfattning att Ukraina under tiden mellan dagen då detta avtal paraferades och dagen då de relevanta artiklarna om etablering av bolag träder i kraft inte kommer att besluta om åtgärder eller bestämmelser som skulle leda till eller förstärka diskriminering av gemenskapsbolag gentemot ukrainska bolag eller bolag från tredje land jämfört med den situation som rådde dagen då det här avtalet paraferades.

Jag vore tacksam om Ni ville bekräfta att Ni har mottagit denna skrift.”

Jag bekräftar att jag har mottagit denna skrift.

Med utmärkt högaktning

På Europeiska gemenskapernas vägnar

Leo B.